

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W BIELSKU-BIAŁEJ**

ul. Broniewskiego 21, 43-300 Bielsko-Biała

tel.: 33 816 00 12

e-mail: psse.bielskobiala@sanepid.gov.pl www.gov.pl/psse-bielsko-biala

OK.046.3.2025

Bielsko-Biała, dn.04.03.2025 r.

Szanowna Pani

Dorota Piegzik-Izydorczyk

Przewodnicząca Rady Miejskiej

43-300 Bielsko-Biała

Plac Ratuszowy 1

W oparciu o art. 12a ust. 3 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przekazuję Ocenę stanu sanitarnego – informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bielska-Białej za rok 2024.

Załączniki:

1. Ocena stanu sanitarnego – informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Bielska-Białej za rok 2024

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Bielsku-Białej

dr n. med. Jarosław Rutkiewicz
podpisano elektronicznie

Otrzymują:

1. Adresat (E-PUAP),
2. a/a.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Bielsku-Białej

***Ocena stanu sanitarnego - informacja o stanie
bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Bielska-Białej
za rok 2024***

Spis treści

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruć	3
II. Szczepienia ochronne	15
III. Higiena lecznictwa	26
IV. Bezpieczeństwo żywności i żywienia	29
V. Bezpieczeństwo wody	37
VI. Higiena komunalna	39
VII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży	40
VIII. Higiena pracy	43
IX. Nadzór nad środkami zastępczymi	49
X. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	51
XI. Promocja Zdrowia.....	52

I. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych, zakażeń oraz zatruć

Analizy dokonano na podstawie informacji pochodzących z formularzy zgłoszeń: zachorowań (podejrzeń zachorowań) na poszczególne jednostki chorobowe, zgonów (podejrzeń zgonów) z powodu choroby zakaźnej, dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz danych zawartych w systemach teleinformatycznych udostępnionych przez jednostki podległe ministrowi właściwemu do spraw zdrowia właściwe w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia (EPIBAZA, SEPIS, EWP, SRWE, ROE).

Porównanie ogólnej liczby zachorowań, zapadalności oraz hospitalizacji wybranych jednostek chorobowych w Bielsku-Białej w roku 2023 i 2024 przedstawia poniższa tabela.

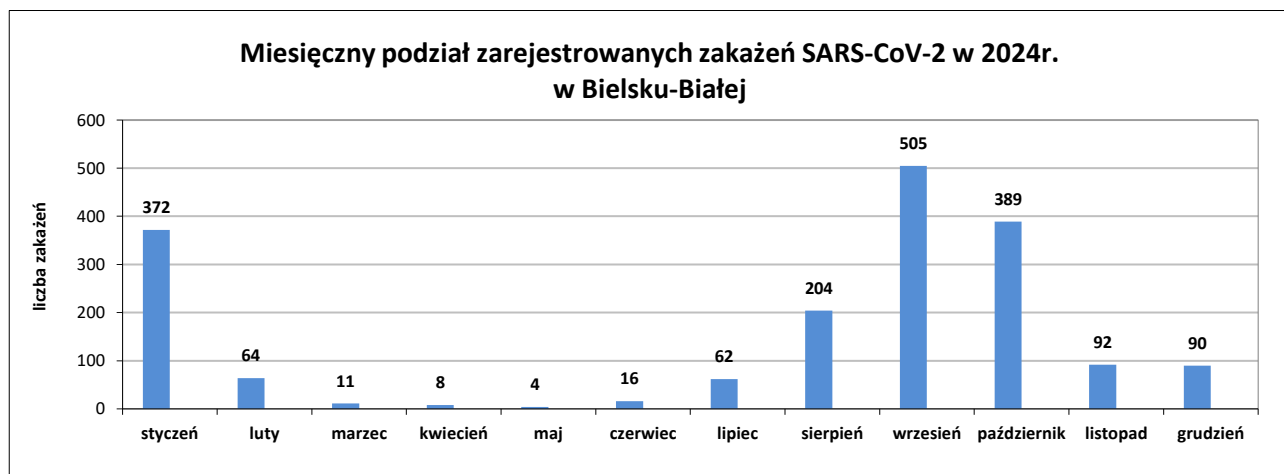
Jednostka chorobowa		1.01-31.12.2023 r.			1.01-31.12.2024 r.		
		Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.	Liczba zachorowań	w tym hospitalizacje	Zapad.
Dur brzuszny		-	-	-	-	-	-
Dury rzekome A, B, C		-	-	-	-	-	-
Salmoneloza	zatrucia pokarmowe	47	22	28,28	25	9	15,14
	posocznica	-	-	-	4	4	2,42
	inne zakażenia pozajelitowe	1	1	0,60	-	-	-
Czerwonka bakteryjna (szigelozą)		-	-	-	-	-	-
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	1	-	0,60	2	1	1,21
	wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwtoczną	-	-	-	-	-	-
	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	39	24	23,47	26	17	15,75
	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	35	17	21,06	32	18	19,38
	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>	1	-	0,60	1	-	0,61
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	76	26	45,73	71	24	43,00
	inne określone	40	24	24,07	31	17	18,77
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		-	-	-	2	-	1,21
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		99	53	3966,35*	70	41	1991,47*
Lamblioza (giardioza)		7	-	4,21	6	-	3,63
Kryptosporidioza		-	-	-	1	-	0,61
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	29	26	17,45	75	66	45,42
	wywołane przez norowirusy	12	11	7,22	58	53	35,12
	inne określone	13	12	7,82	25	24	15,14
	nieokreślone	55	-	33,09	104	12	62,98
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		20	14	801,28*	60	48	1706,97*
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	340	12	204,59	480	14	290,69
	w tym dzieci do lat 2	51	12	2043,27*	61	7	1735,42*
Tularemia		1	1	0,6	-	-	-
Jersinioza pozajelitowa		1	-	0,60	-	-	-
Listerioza		5	5	3,01	2	2	1,21
Krzyszec		5	1	3,01	168	13	101,74
Płonica (szkarlatyna)		410	2	246,71	254	3	153,82
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	-	-	-	-	-	-
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	-	-
	posocznica	-	-	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	70	14	42,12	76	9	46,03
	róża	66	10	39,71	71	4	43,00
	inna określona i nieokreślona	4	4	2,41	5	5	3,03
Kiła	wrodzona	-	-	-	-	-	-
	wczesna	8	5	4,81	7	2	4,24

	późna	1	1	0,60	-	-	-
	inne postacie kiły i kiła nieokreślona	6	-	3,61	12	4	7,27
Rzeżączka		3	1	1,81	7	1	4,24
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		5	1	3,01	7	-	4,24
Legionelloza	choroba legionistów	5	5	3,01	9	9	5,45
	gorączka Pontiac	-	-	-	-	-	-
Borelioza z Lyme		205	7	123,35	215	4	130,20
Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat		-	-	-	-	-	-
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień		24	-	14,44	26	-	15,75
Kleszczowe zapalenie mózgu		-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone		-	-	-	1	1	0,61
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nieokreślone		-	-	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie opon mózgowych enterowirusowe		1	1	0,60	1	1	0,61
Gorączka denga		-	-	-	1	-	0,61
Ospa wietrzna		1872	1	1126,43	508	-	307,64
Odra		-	-	-	-	-	-
Różyczka		1	-	0,60	1	-	0,61
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	2	1	1,20	1	-	0,61
	typu B – ostre	-	-	-	-	-	-
	typu B – przewlekłe	7	-	4,21	16	-	9,69
	typu C – ostre	-	-	-	1	1	0,61
	typu C – przewlekłe i BNO	14	-	8,42	18	1	10,90
	inne i nieokreślone	-	-	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV		10	-	6,02	18	4	10,90
AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności		-	-	-	1	1	0,61
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		2	-	1,20	5	-	3,03
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	21	21	12,64	27	27	16,35
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2	1,20	3	3	1,82
	posocznica	21	21	12,64	24	24	14,53
	inna określona i nieokreślona	11	11	6,62	14	14	8,48
Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem	1	1	0,60	1	1	0,61
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	-	-	-	-	-	-
	posocznica	1	1	0,60	-	-	-
	inna określona i nieokreślona	-	-	-	1	1	0,61
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	-	-	-	1	1	0,61
	inne określone	1	1	0,60	-	-	-
	inne, nieokreślone	-	-	-	1	1	0,61
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		6	6	3,61	5	5	3,03
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone		-	-	-	-	-	-
Grypa (potwierdzona wirusologicznie)	ogółem	17	12	10,23	13	8	7,87
Grypa potwierdzona testem antygenowym		232	2	139,60	1861	36	1127,01
Podejrzenia grypy MZ-55 (z objawów chorobowych) do 30.06.2023r.		38064	327	22904,04	-	-	-
Zakażenia RSV		58	7	34,90	289	43	175,02
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki potwierdzone)		2810	75	1690,85	1817	55	1100,37
Zakażenia SARS-CoV-2 (przypadki możliwe z objawów chorobowych)		306	-	184,13	123	-	74,49
Gruźlica		10	10	6,02	19	19	11,51

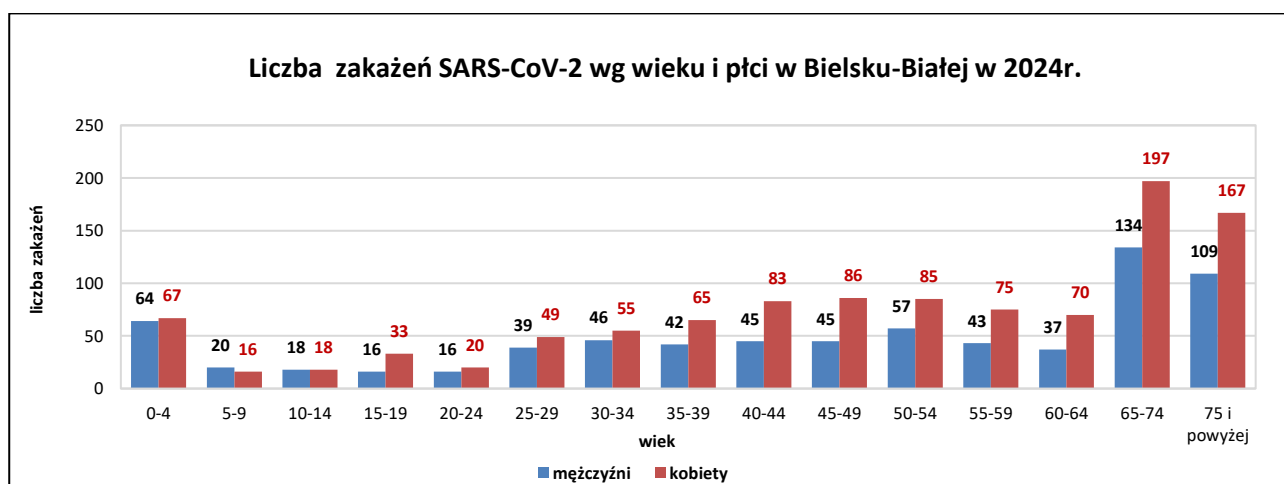
*zapadalność liczona na 100 000 dzieci do 2 r.ż.

Zakażenia SARS-CoV-2/COVID-19

Najwięcej zachorowań zarejestrowano w styczniu 372 i od sierpnia do października - 1098 z maksimum we wrześniu (505 przypadków).

W Bielsku zarejestrowano 1817 zakażeń SARS-CoV-2 (zapadalność - 1100,37 na 100 000 mieszkańców) w tym potwierdzonych laboratoryjnie 1814 (testem PCR lub antygenowym) i 3 przypadki prawdopodobne z objawami klinicznymi, które miały bliski kontakt z osobą, u której stwierdzono infekcję SARS-CoV-2 - powiązane epidemiologicznie. Zakażeniu uległo 1086 kobiet i 731 mężczyzn. W warunkach domowych leczono 1762 pacjentów, 55 hospitalizowano. Zmarło 3 chorych w 60 roku życia i starszych.

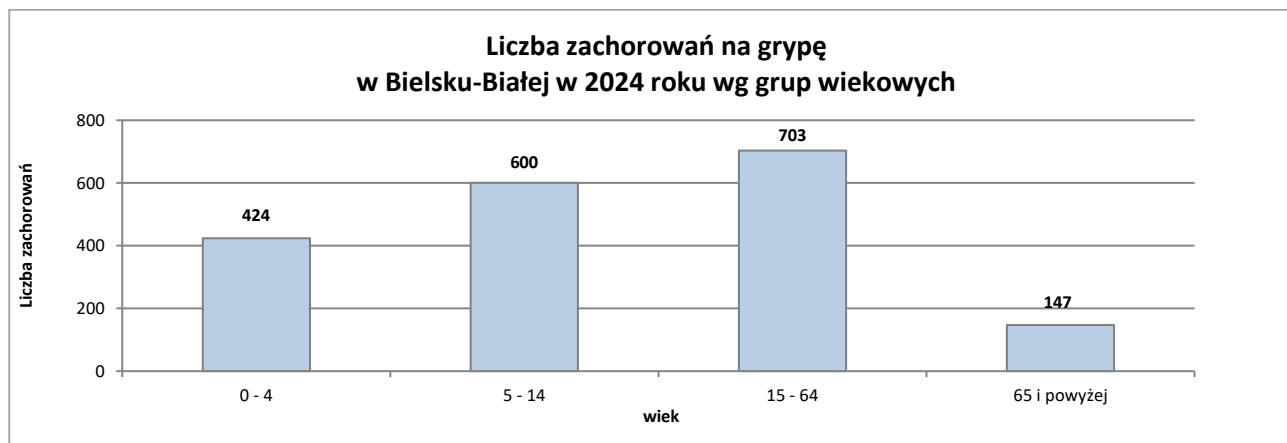
Ogniska zakażeń SARS-CoV-2

Miejsce wystąpienia ogniska epidemicznego	Liczba ognisk epidemicznych	Liczba chorych/zakażonych SARS-CoV-2	Liczba osób narażonych
Ośrodek terapii uzależnień	1	2	12
Szpital	4	14	12
Razem	5	16	24

Grypa

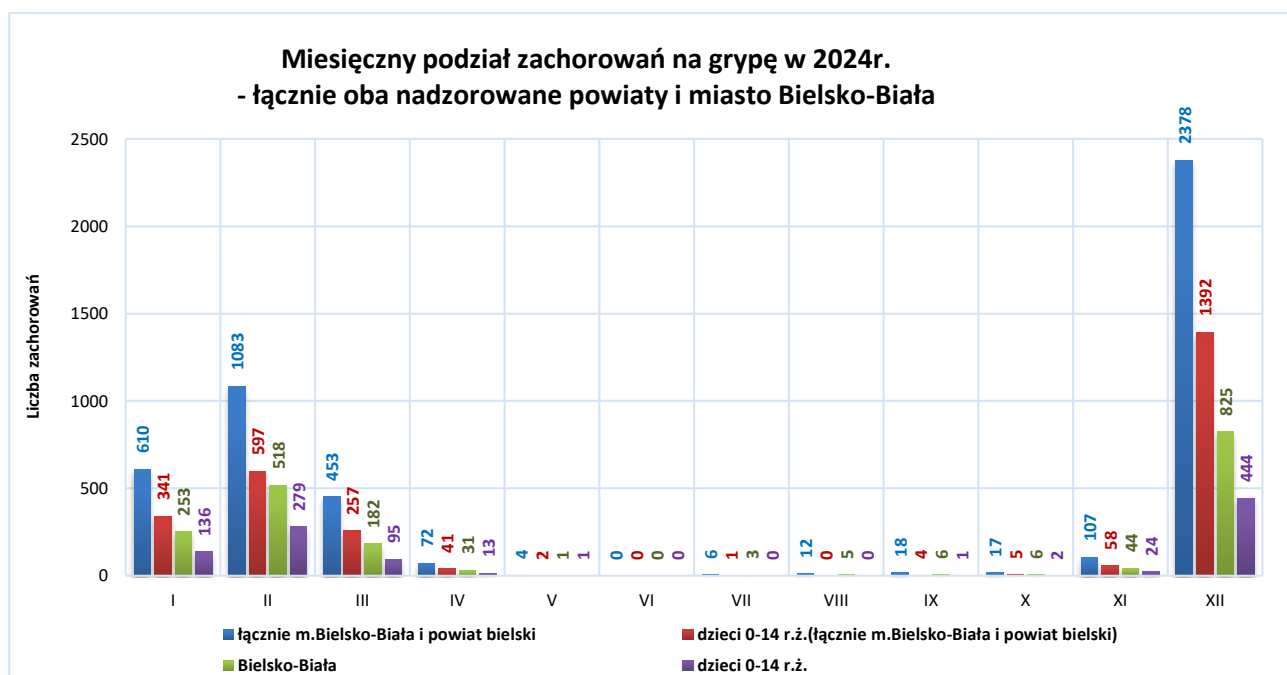
W roku 2024 zarejestrowano 1874 zachorowania na grypę potwierdzone testem antygenowym (większość przypadków) oraz badaniem PCR. Zapadalność 1134,88 na 100000 mieszkańców.

Najwięcej zachorowań odnotowano w grupie wiekowej od 15 do 64 r.ż. –703 przypadki.

Szczyt zachorowań na gripę w Bielsku-Białej odnotowano w okresie między styczniem a marcem oraz w grudniu. Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącu grudniu – 825 przypadków, tj. 44,02 % wszystkich zgłoszeń w 2024r.

W roku 2024 Państwowa Inspekcja Sanitarna raportowała wyłącznie zachorowania na gripę zgłoszone przez lekarzy na formularzu ZLK-1, które zostały potwierdzone szybkim testem antygenowym lub badaniami laboratoryjnymi mającymi na celu izolację wirusa grypy lub wykrycie jego kwasu nukleinowego - zgłoszenie laboratorium na druku ZLB-1.

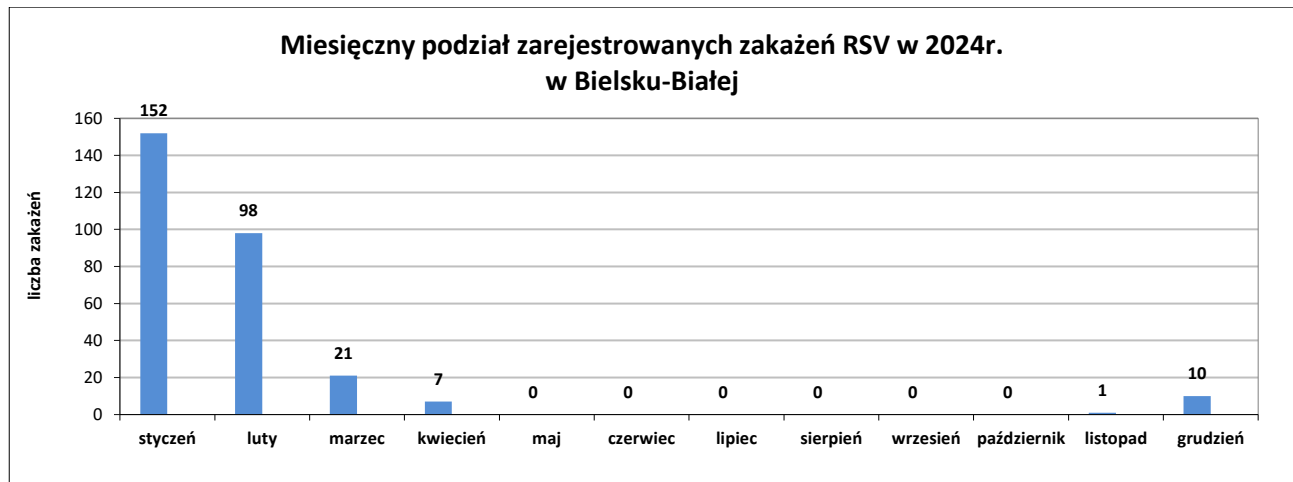

W ramach diagnostyki szpitalnej gripę potwierdzono w testach molekularnych u 13 chorych. Czynnikiem etiologicznym był wirus grypy A. W 1860 testach antygenowych najczęściej wykonywanych ambulatoryjnie gripę A potwierdzono w 922 przypadkach, gripę B w 54, mieszane zakażenie A i B rozpoznano u 14 pacjentów, w pozostałych zgłoszeniach nie doprecyzowano typu wirusa grypy.

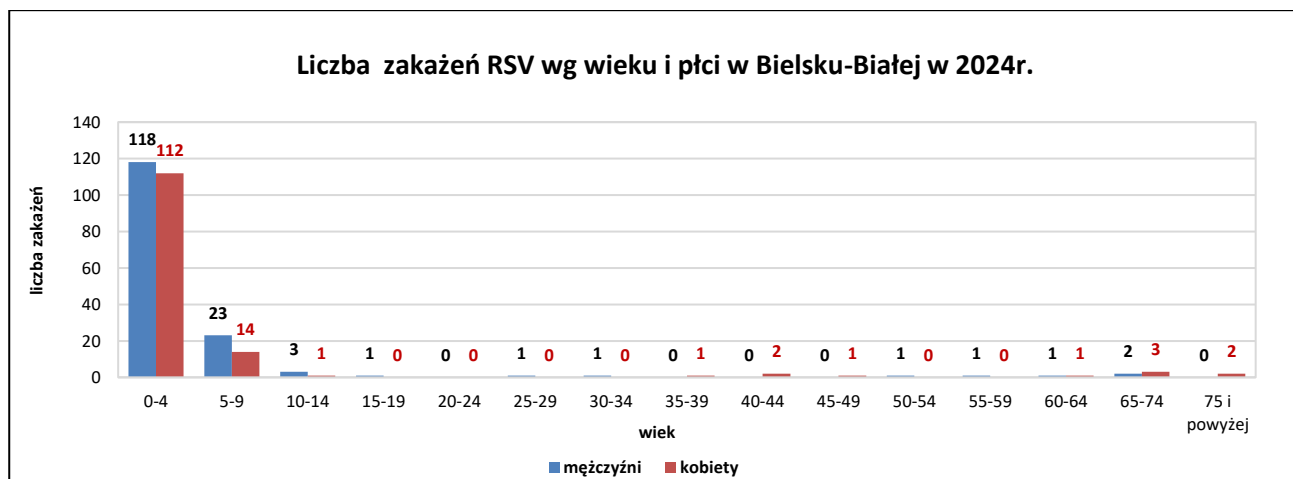
W 2024r. w Bielsku-Białej odnotowano 1 zgon z powodu grypy w grupie wiekowej powyżej 60 r.ż.

Zakażenia RSV

Najwięcej zachorowań zarejestrowano w miesiącach od stycznia do lutego, tj. 250 z maksimum w styczniu (152 przypadki).

Zakażeniu uległo 152 mężczyzn i 137 kobiet. W 115 przypadkach wiek chorych nie przekraczał 2 r.ż. W warunkach domowych leczono 246 pacjentów, 43 hospitalizowano.

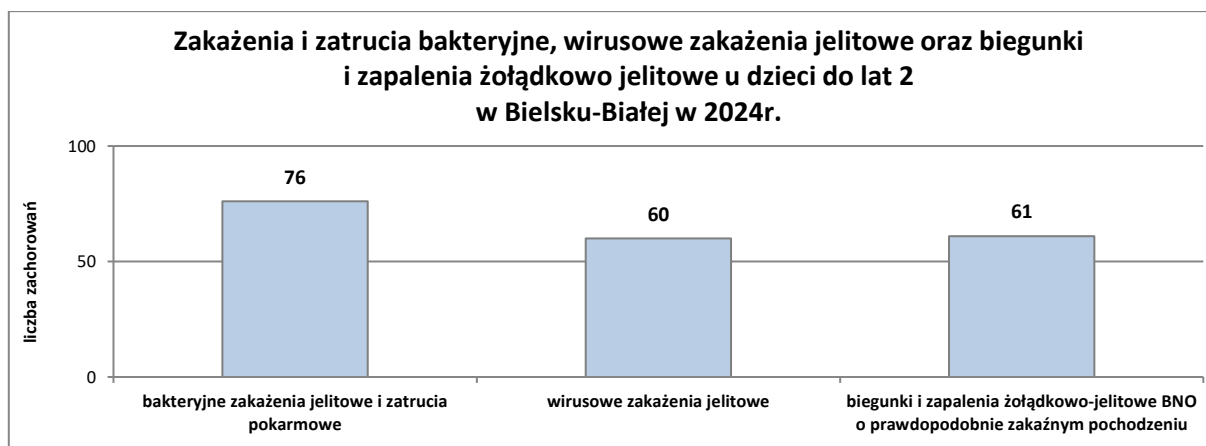
Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W 2024 roku na terenie Bielska-Białej zarejestrowano 938 przypadków zakażeń jelitowych oraz zatruc pokarmowych z nieżytem żołądkowo-jelitowym, wywołanych przez patogenne czynniki zakaźne, współczynnik hospitalizacji wyniósł 27,19%.

Tabela. Liczba zachorowań oraz hospitalizacji z powodu zakażeń i zatruc pokarmowych w Bielsku-Białej w 2024 roku (patogenne czynniki zakaźne)

jednostka chorobowa	liczba zachorowań	liczba hospitalizacji
zakażenia jelitowe i zatrucia o etiologii bakteryjnej	190	86
zakażenia jelitowe o etiologii pasożytniczej - lamblioza (giardioza)	6	-
zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej	262	155
biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	480	14
RAZEM	938	255

Spośród wszystkich zachorowań 197 dotyczyło dzieci do lat 2, tj. 21%, z czego 99 wymagało leczenia w warunkach szpitalnych.

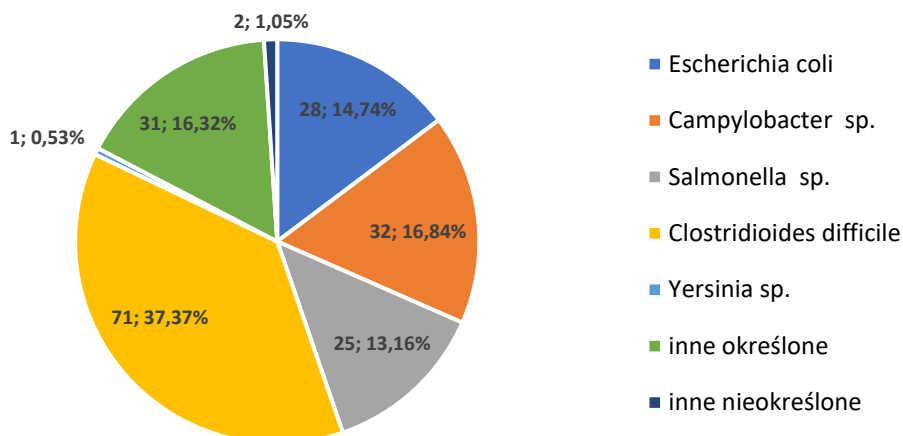
Największy udział w ogólnej liczbie zachorowań miały biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – 480 (51,17%), w tym 61 dotyczyło dzieci w wieku do lat 2.

Tabela. Czynniki etiologiczne bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych, liczba zachorowań oraz hospitalizacji mieszkańców Bielska-Białej w 2024 roku

Czynniki etiologiczne bakteryjnych zakażeń jelitowych i zatruc pokarmowych	liczba zachorowań	liczba hospitalizacji
Clostridioides difficile	71	24
Escherichia coli biegunkotwórcze oraz inne i BNO	28	18
Campylobacter sp.	32	18
Salmonella sp.	25	9
Inne określone	31	17
Inne nieokreślone	2	0
Yersinia sp.	1	0
RAZEM	190	86

W grupie 31 przypadków innych określonych bakteryjnych zakażeń 30 dotyczyło dzieci do 2 roku życia. W tym przedziale wiekowym u pacjentów zdiagnozowano zakażenia objawowe najczęściej mieszane z detekcją od 2 do 3 patogenów u jednego chorego następującymi patogenami: Escherichia coli (w 27 przypadkach), Klebsiella pneumoniae (20), Citrobacter freundii (10), Proteus mirabilis (2), Kluyvera specjes (2), Klebsiella oxytoca (1), Enterobacter agglomerans (1), Hafnia alvei (1), Serratia odorifera (1), Serratia marcescens (1), Citrobacter amalonaticus (1).

**Zatrucia pokarmowe oraz zakażenia jelitowe
spowodowane przez czynniki bakteryjne w Bielsku-Białej w 2024r.**

W grupie zakażeń jelitowych objawowych o etiologii salmonelozowej dominowały zakażenia serotypem Salmonella Enteritidis – 16 (64%).

W roku 2024 zarejestrowano 8 przypadków nosicielstwa pałeczek Salmonella u mieszkańców Bielska-Białej w grupie osób zakażonych bezobjawowo i objawowo (ozdrowieńcy).

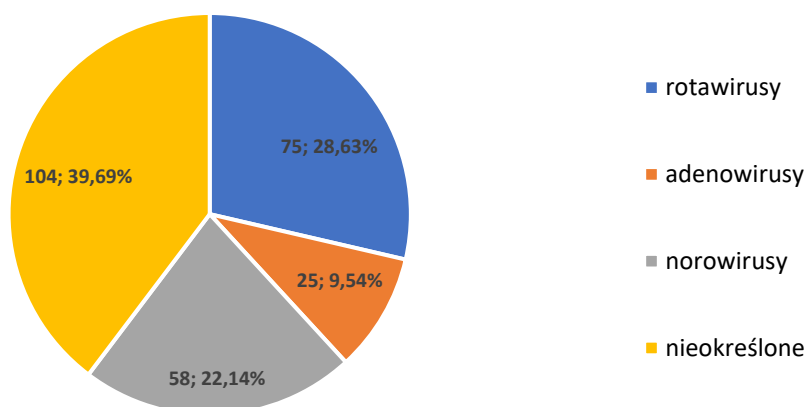
Nie wydano żadnych decyzji dotyczących odsunięcia od pracy z powodu stwierdzonego u pracownika utrzymującego się zakażenia w/w patogenami, ponieważ zatrudnienie dotyczyło stanowisk nie wymagających orzeczenia dla celów sanitarno-epidemiologicznych.

Wirusowe zakażenia jelitowe stanowiły 27,93% zarejestrowanych chorób zakaźnych przewodu pokarmowego.

Tabela. Czynniki etiologiczne wirusowych zakażeń jelitowych, liczba zachorowań, hospitalizacji oraz zapadalność u mieszkańców Bielska-Białej w 2024 roku

Czynniki etiologiczne wirusowych zakażeń jelitowych	liczba zachorowań ogółem	liczba hospitalizacji ogółem	zapadalność mieszkańcy Bielska-Białej	liczba zachorowań dzieci 0-5 r.ż.	liczba hospitalizacji dzieci 0-5 r.ż.
Rotawirusy	75	66	45,42	48	45
Adenowirusy	25	24	15,14	16	15
Norowirusy	58	53	35,12	43	42
Nieokreślone	104	12	62,98	31	11
RAZEM	262	155	158,67	138	113

Wirusowe zakażenia jelitowe w Bielsku-Białej w 2024r.

Ogniska zatruc pokarmowych

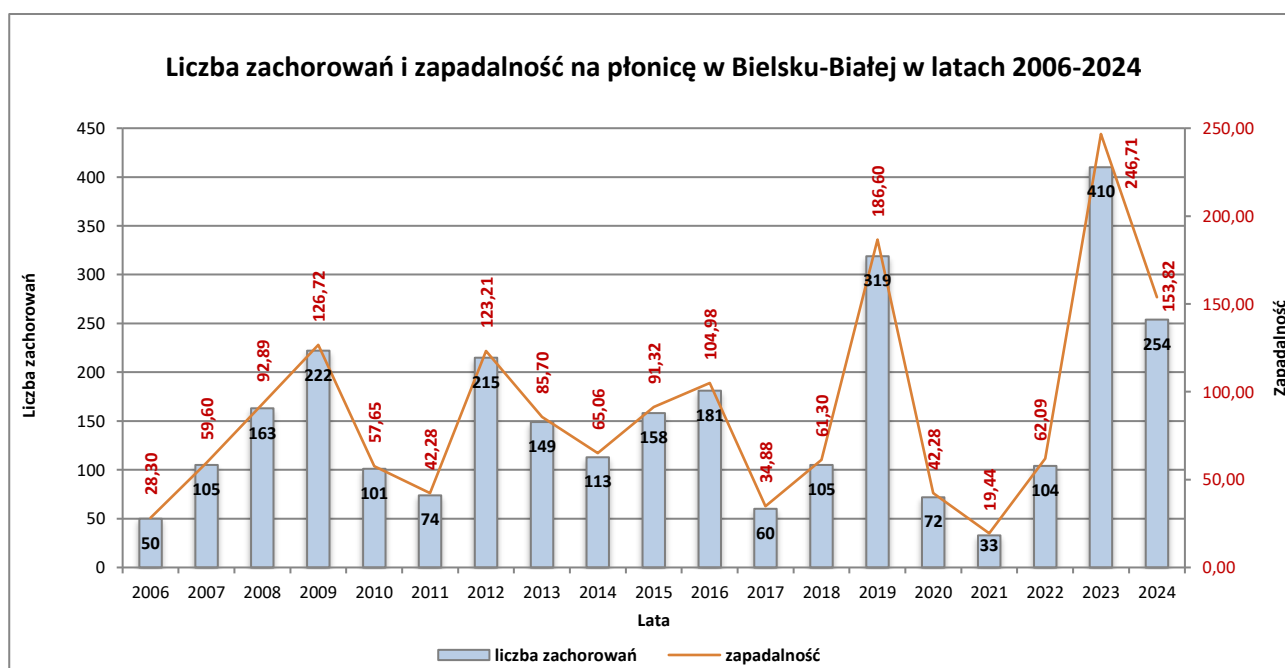
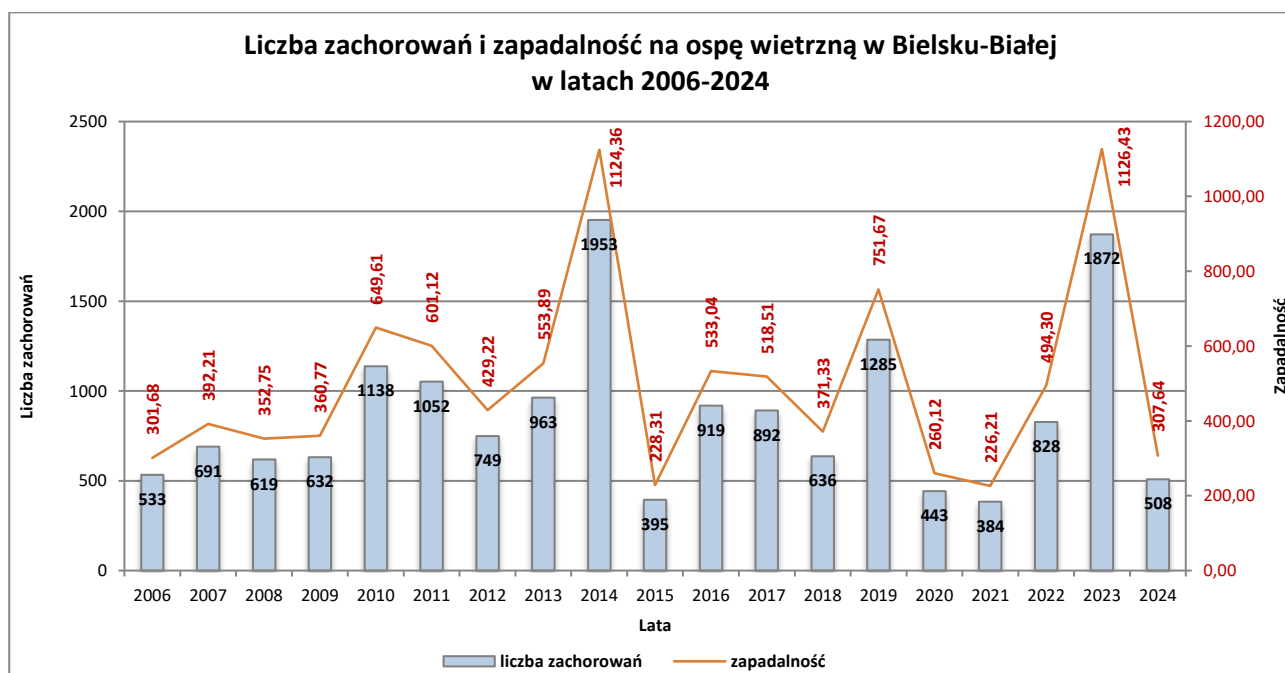
Rok sprawozdawczy		2023	2024
Liczba ognisk zatruc/zakażeń pokarmowych w Bielsku-Białej		6	8
Czynnik etiologiczny (w ilu ogniskach)		- Salmonella Enteritidis (2): w środowisku domowym (1) w żłobku (1) - Clostridioides difficile (2): w środowisku szpitalnym (2) - Rotawirus (2): w środowisku domowym(1) w środowisku szpitalnym (1)	- Salmonella Enteritidis (2): w środowisku domowym (2) - Clostridioides difficile (2): w środowisku szpitalnym (2) - Rotawirus (3): w środowisku domowym (1) w środowisku szpitalnym (1) w przedszkolu (1) - Campylobacter jejuni (1): w środowisku domowym (1)
Narażonych		113	285
Liczba chorych/zakażonych	Ogółem:	22	22
	- dzieci do lat 14	14	14
	- dorosłych	8	8
Hospitalizowanych	Ogółem:	13	13
	- dzieci do lat 14	7	7
	- dorosłych	6	6

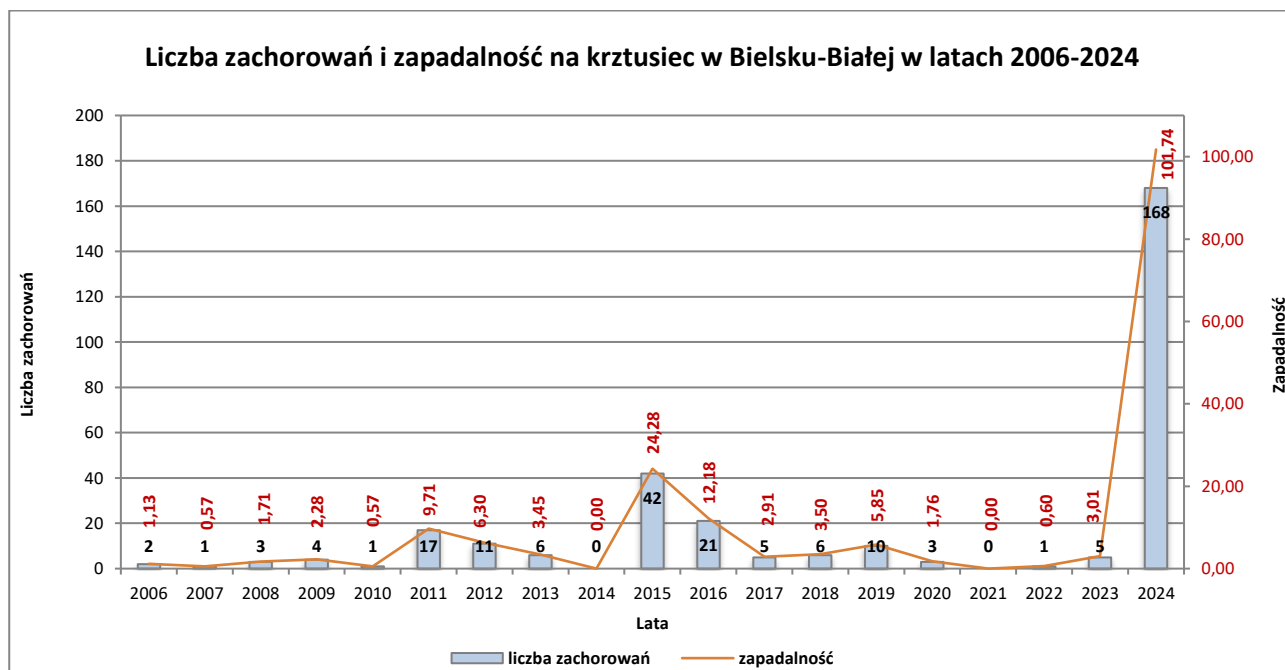
Choroby wieku dziecięcego

W 2024 r. odnotowano wyraźny wzrost liczby zachorowań i zapadalności na krztusiec przy nadal utrzymującym się wysokim wskaźniku zapadalności z trendem spadkowym dla ospy wietrznej i płonicy.

Tabela. Zachorowania oraz zapadalność na choroby wieku dziecięcego w Bielsku-Białej w 2023 i 2024 roku

jednostka chorobowa	2023		2024	
	liczba zachorowań	zapadalność	liczba zachorowań	zapadalność
Ospa wietrzna	1872	1126,43	508	307,64
Płonica (szkarlatyna)	410	246,71	254	153,82
Świnka	2	1,2	5	3,03
Różyczka	1	0,6	1	0,61
Krztusiec	5	3,01	168	101,74
Odra	-	-	-	-
Razem	2290	1377,95	936	566,84

Borelioza z Lyme

W 2024r. odnotowano 215 zachorowań na boreliozę (o 10 więcej niż w roku poprzednim). Zapadalność wyniosła 130,20. Leczenia szpitalnego wymagały 4 osoby zdiagnozowane jako neuroborelioza.

Najczęściej do narażenia na pokąsania przez kleszcze dochodziło w ogródkach przydomowych – 36 przypadków, podczas rekreacji w plenerze – 32 oraz na terenach leśnych - 25 zakażeń, co stanowi łącznie 43,26% wszystkich infekcji *Borrelia* sp. W 122 przypadkach nie udało się ustalić miejsca narażenia.

Tabela. Zachorowania na boreliozę wg miejsca narażenia na zakażenie w Bielsku-Białej w 2023 i 2024 roku

rok miejsce narażenia	2023	2024
las	20	25
wokół domu	19	36
rekreacja	75	32
brak danych	91	122
Razem	205	215

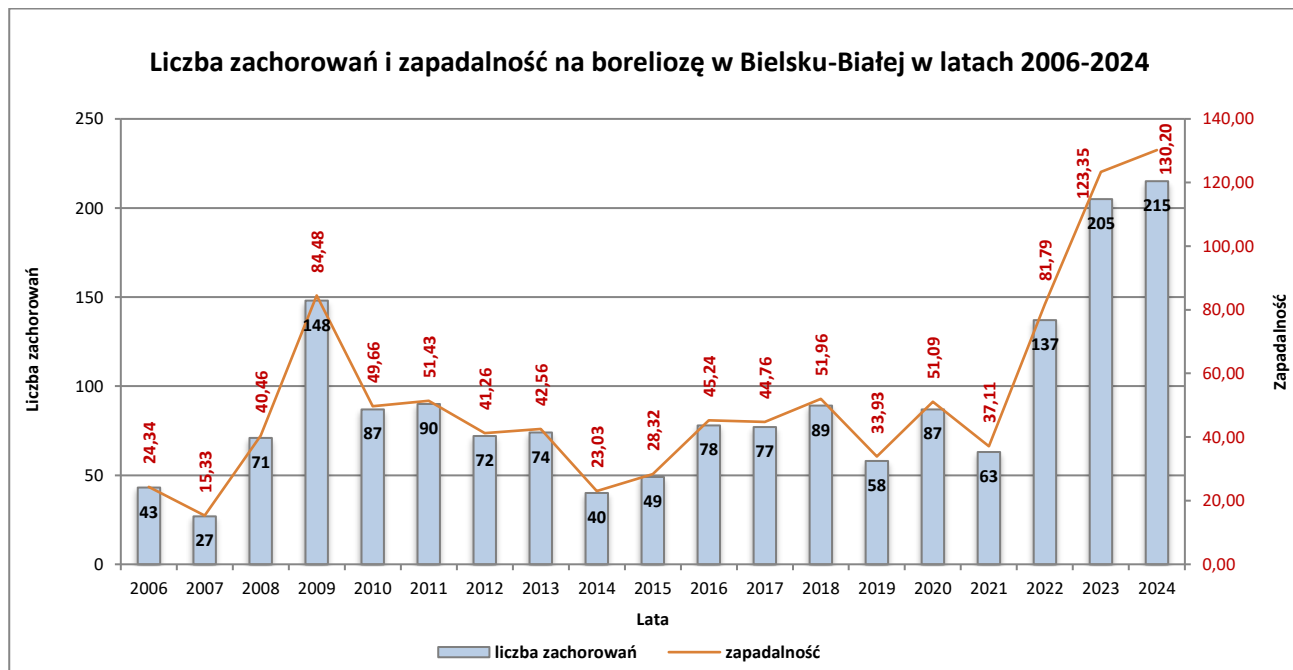

Tabela. Zachorowania na boreliozę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w Bielsku-Białej w 2024 roku

Wiek\płeć	Kobiety – 127 zachorowań	Mężczyźni – 88 zachorowań
0-5 r.ż.	dziecko – 13	dziecko - 5
6-18 r.ż.	uczeń – 7	uczeń – 19
19-39 r.ż.	pracownik umysłowy – 5 pracownik fizyczny – 4 bezrobotny – 4 student – 1	pracownik umysłowy – 9 pracownik fizyczny – 10
40-65 r.ż.	pracownik umysłowy – 26 pracownik fizyczny – 10 bezrobotny – 4 emeryt – 16	pracownik umysłowy – 9 pracownik fizyczny – 11 bezrobotny - 2 emeryt – 2
powyżej 65 r.ż.	emeryt – 37	emeryt – 21

Gruźlica

W roku 2024 u mieszkańców Bielska-Białej zarejestrowano 19 zachorowań na gruźlicę. Zapadalność kształtowała się na wyższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 11,51. Wszyscy pacjenci w okresie prątkowania leczenia byli w warunkach szpitalnych, a następnie ambulatoryjnie. Nadzorem zostało objętych 31 osób z kontaktu.

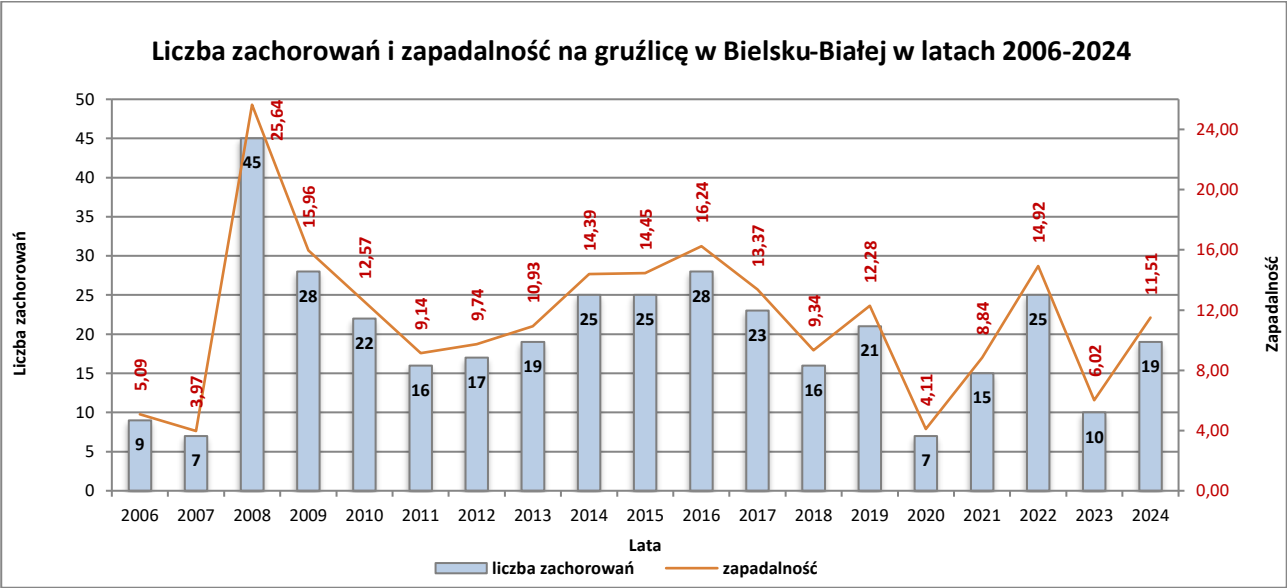

Tabela. Zachorowania na gruźlicę wg płci, wieku i aktywności zawodowej w Bielsku-Białej w 2024 roku

Wiek/płeć	Kobiety – 2 zachorowania	Mężczyźni – 17 zachorowań
0-5 r.ż.	-	-
6-18 r.ż.	-	-
19-39 r.ż.	-	pracownik fizyczny – 2 bezrobotny - 3
40-65 r.ż.	bezrobotny - 1	pracownik fizyczny – 4 bezrobotny – 5
powyżej 65 r.ż.	emeryt - 1	emeryt - 3

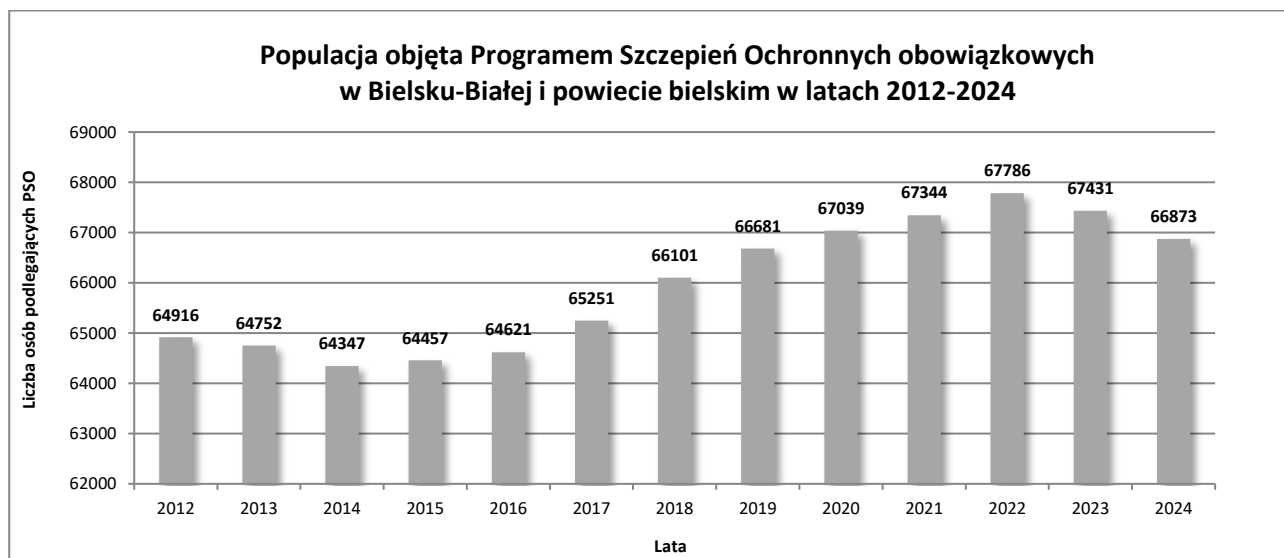
Zgony z powodu chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc

Kod ICD-10	Przyczyna zgonu	Liczba zgonów wg wieku zmarłych w Bielsku-Białej							Ogółem
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	
A15.0	Gruźlica płuc, potwierdzona mikroskopowym badaniem płwociny, z posiewem lub bez posiewu	-	-	-	1	-	-	-	1
A04.7	Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez Clostridium difficile	-	-	-	-	-	1	3	4
A40.1	Posocznica wywołana przez paciorkowce grupy B	-	-	-	-	1	-	-	1
A40.3	Posocznica wywołana przez Streptococcus pneumoniae	-	-	-	-	-	2	3	5
A40.9	Posocznica paciorkowcowa, nieokreślona	-	-	-	-	-	-	1	1
A41.1	Posocznica wywołana przez inne określone gronkowce	-	-	-	-	-	-	1	1
J10.8	Grypa z innymi objawami wywołana zidentyfikowanym wirusem grypy	-	-	-	-	-	-	1	1
U07.1	COVID-19, wirus zidentyfikowany	-	-	-	-	-	-	3	3
Razem		-	-	-	1	1	3	12	17

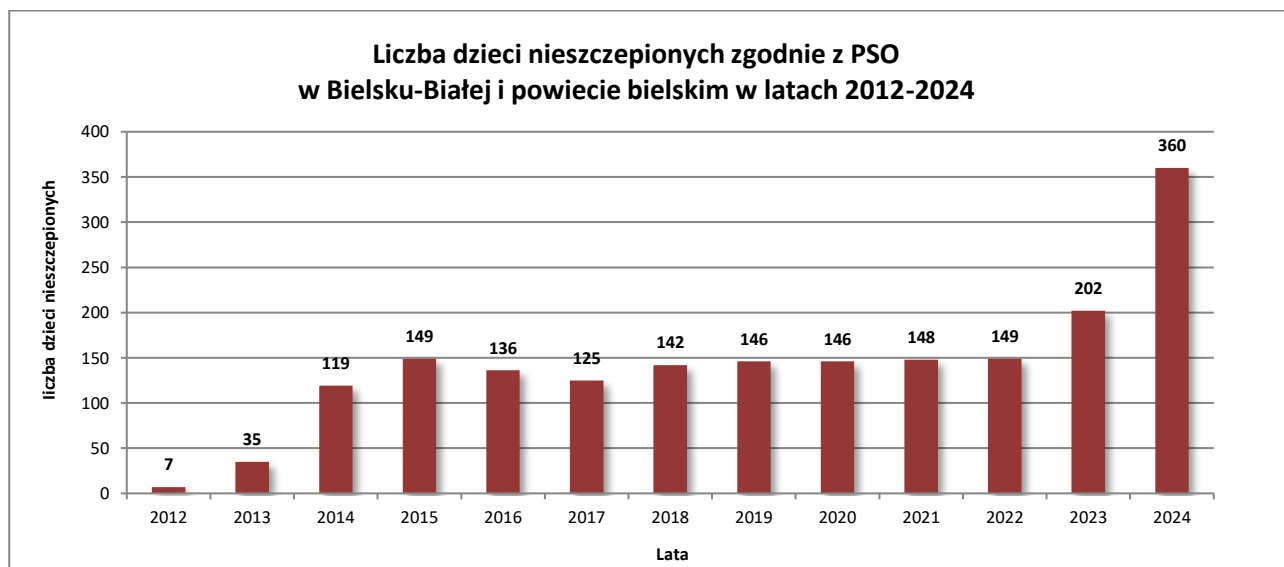
II. Szczepienia ochronne

Dane dotyczące szczepień ochronnych pozyskano z 96 punktów szczepień na terenie Bielska-Białej i powiatu bielskiego.

Populacja osób podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym od 0 r.ż. do 19 r.ż. posiadających karty uodpornienia mieszkających na terenie Bielska-Białej i powiatu bielskiego wynosiła 66 873.

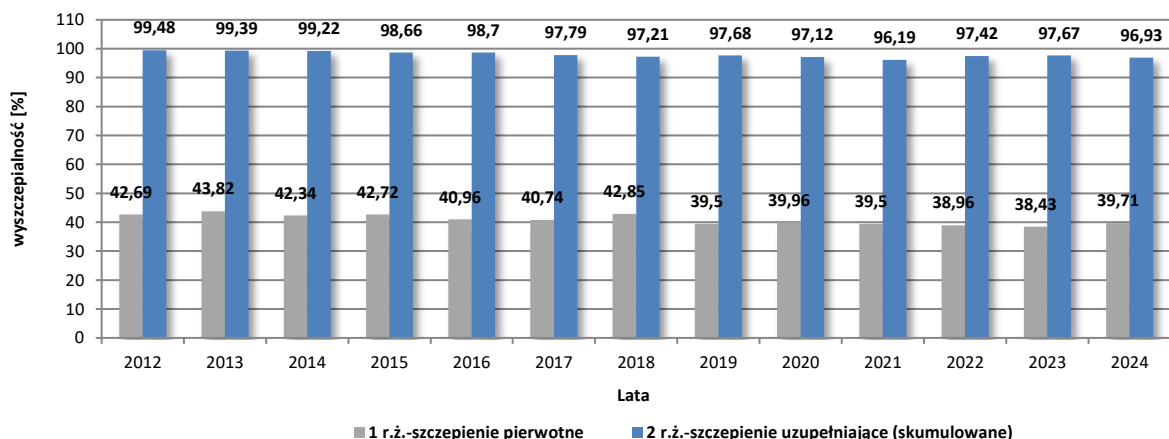
W roku 2024 zarejestrowanych było 360 dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców na realizację obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Szczepienia podstawowe w 2 roku życia kształtowały się na poziomie 96,93% (2239 dzieci) - dane skumulowane, zaszczepionych p/WZW typu B było mniej o 0,74% w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia p/WZW typu B w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2024

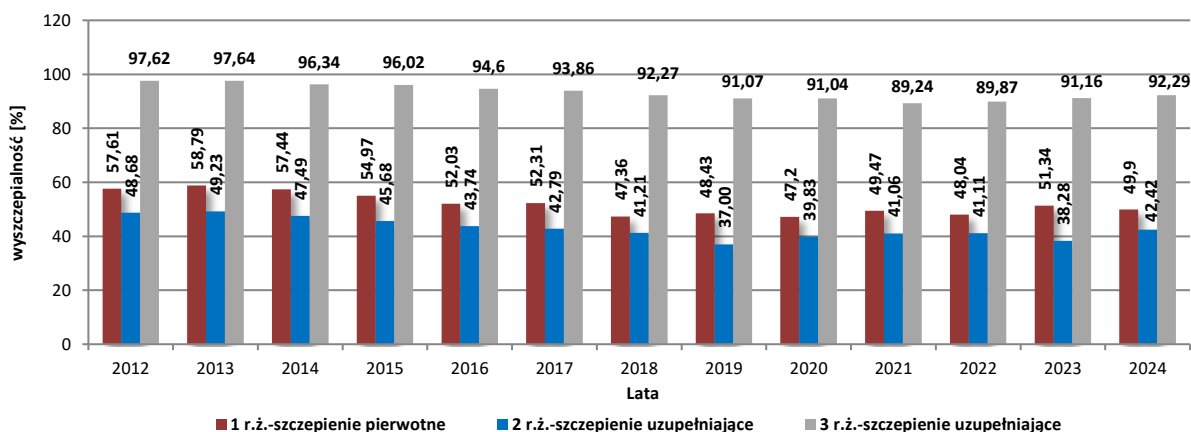
Szczepienia przeciwko rotawirusom

W 2024 roku szczepieniom obowiązkowym przeciwko rotawirusom podlegało 1992 dzieci (dzieci po ukończeniu 6 tygodnia życia do ukończenia 32 tygodnia życia), zaszczepiono 1269, co stanowi 63,70%.

Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi

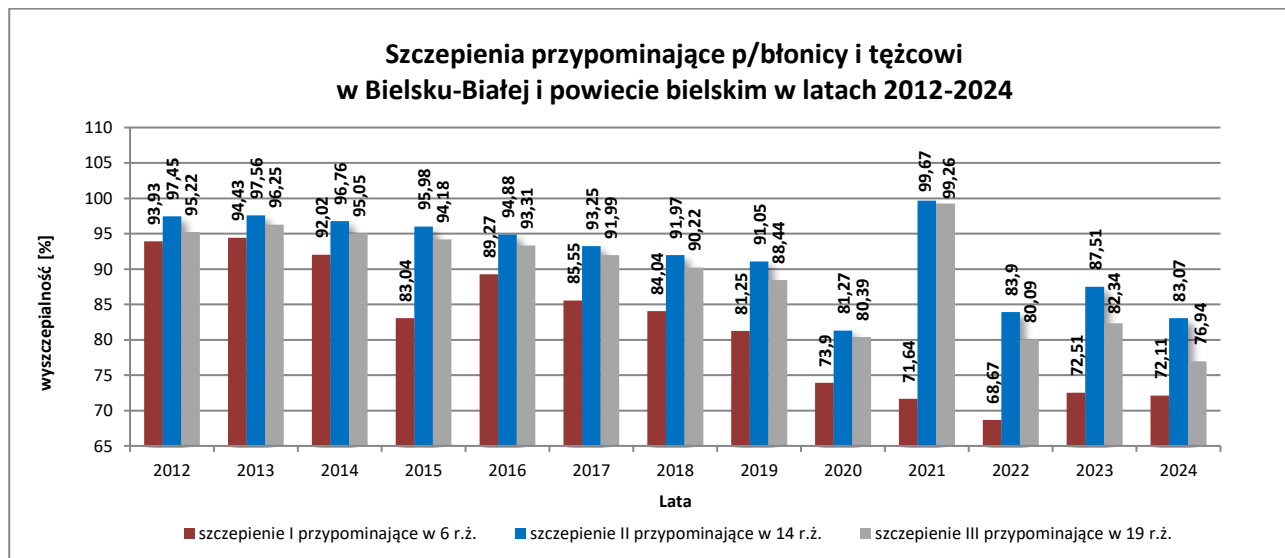
Szczepieniami pierwotnymi w 2024r. objęto 994 dzieci w pierwszym roku życia (49,90%) porównując wykonawstwo szczepień pierwotnych do roku ubiegłego nastąpił spadek zaszczepienia o 1,44%. W drugim roku życia zaszczepiono łącznie 2189 dzieci (94,76%) – dane skumulowane, w tym ukończyło szczepienia 980 dzieci (42,42%), porównując do roku ubiegłego, gdzie objęto szczepieniem uzupełniającym w 2 r.ż. 1017 dzieci, co stanowiło 38,28%, stan wyszczepienia kształtował na wyższym poziomie (zaobserwowano wzrost o 4,14%). W 3 r.ż. szczepienia zakończono na poziomie 92,29% - nastąpił wzrost wyszczepienia o 1,13% w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia p/błonicy i tężcowi w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2024

Przeciwno błonicy, tężcowi i krztuścowi dawkami przypominającymi I i II zaszczepiono odpowiednio: 6 r.ż. - 72,11% (2430) - odnotowano spadek liczby zaszczepionych o 0,40%; w 14 r.ż. – 83,07% (3027) - liczba zaszczepionych spadła o 4,44% w stosunku do ubiegłego roku.

III dawką przypominającą w 19 roku życia przeciwno błonicy i tężcowi zaszczepiono 2412 osób (76,94%) - odnotowano spadek wykonawstwa szczepień o 5,4%.

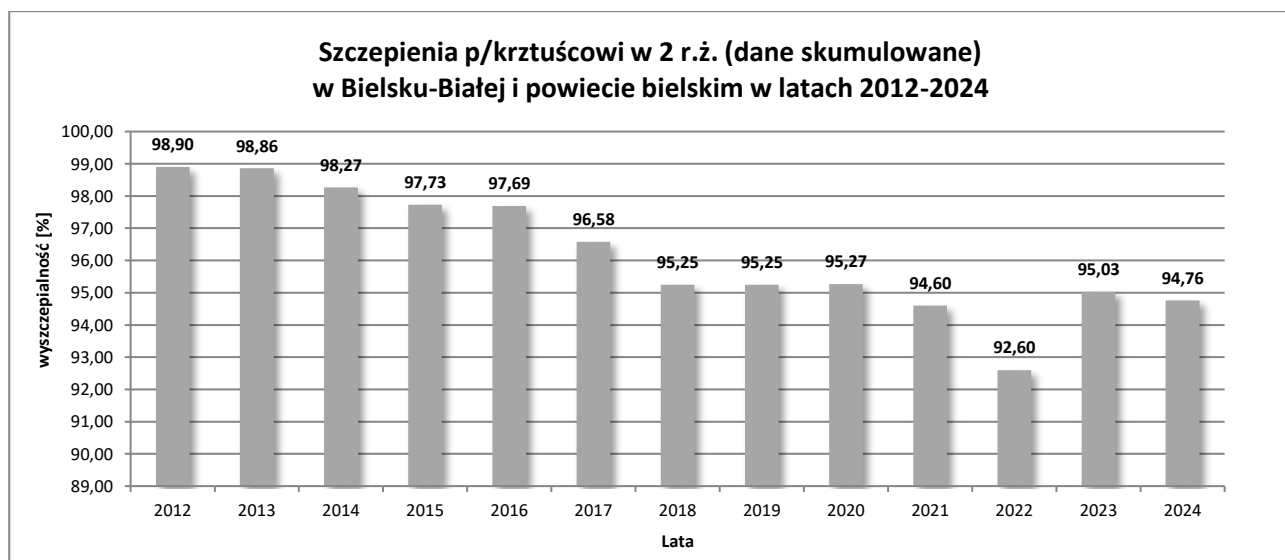

W 2024r. kontynuowano profilaktykę przeciw tężcowi u dorosłych, którą objęto 939 osób narażonych w sposób szczególny oraz 2312 zaszczepionych poekspozycyjnie.

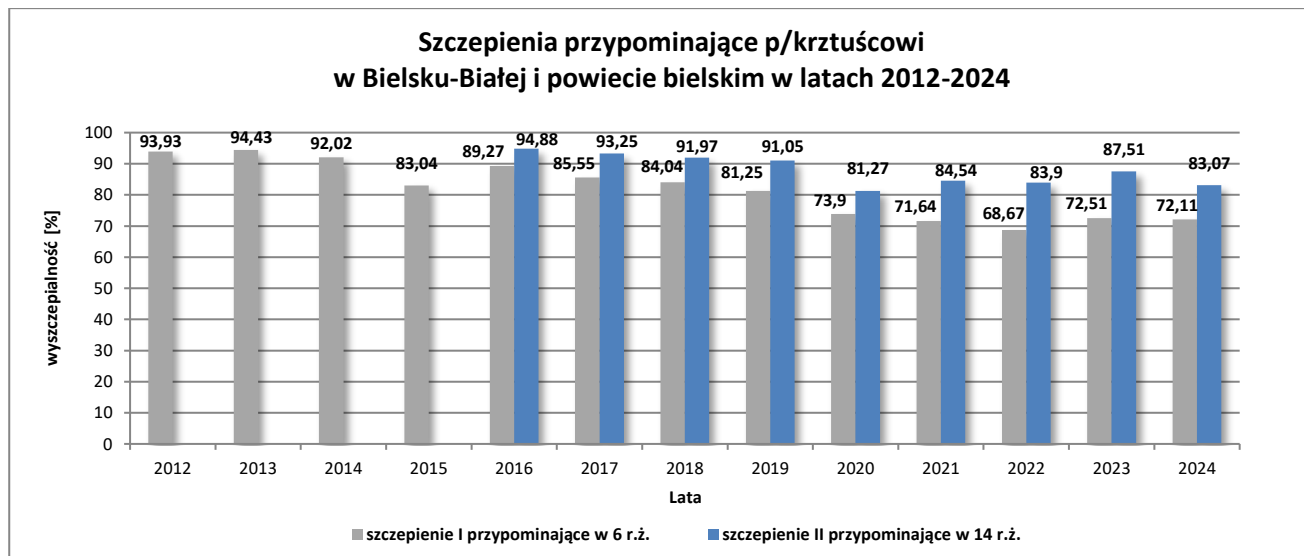
Obowiązkiem szczepienia przeciwno krztuścowi objęto w 2 r.ż. populację 2310 dzieci - zaszczepiono 2189 (dane skumulowane), co stanowi 94,76% rocznika podlegającego.

W 2 r.ż. nastąpił spadek wykonawstwa szczepień o 0,27% w stosunku do roku ubiegłego (dane skumulowane).

Kontynuacja szczepień przeciwno krztuścowi prowadzona była u dzieci w 6 i 14 roku życia. W ramach przypominającego szczepienia zaszczepiono 2430 dzieci w 6 roku życia, co stanowi 72,11% całej populacji podlegającej szczepieniu urodzonej w 2019 roku (spadek o 0,4%).

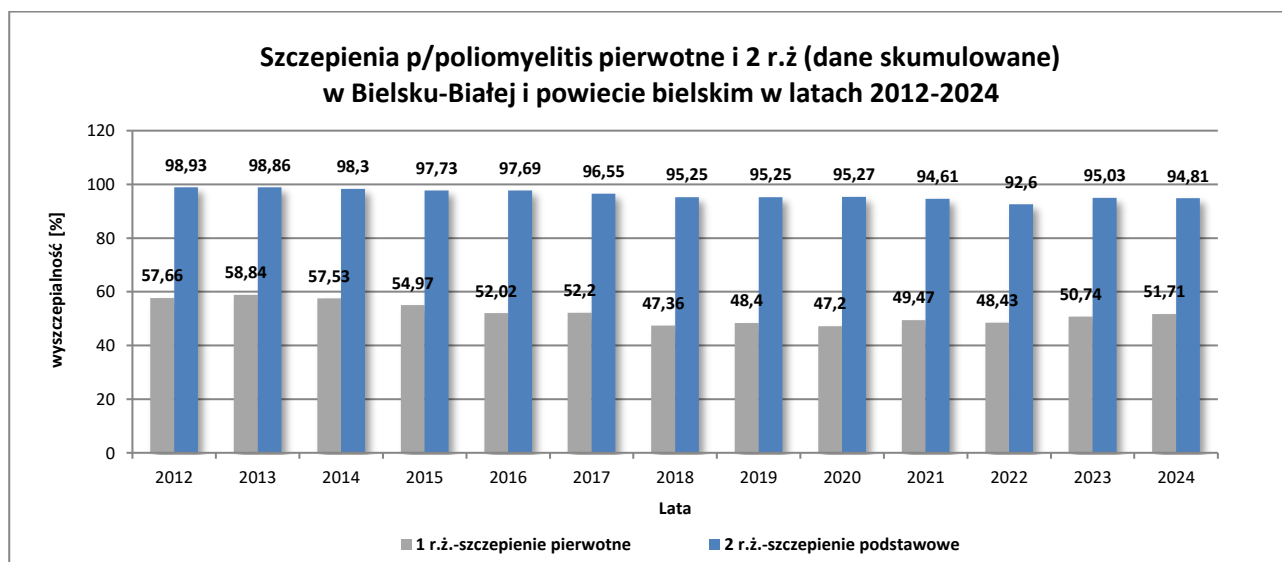

W 2024r. kontynuowano szczepienia młodzieży w 14 r.ż. z rocznika 2011 (3644) zaszczepiono 3027 osób, co stanowi 83,07%. Odnotowano spadek wykonawstwa szczepień o 4,44% w stosunku do ubiegłego roku.

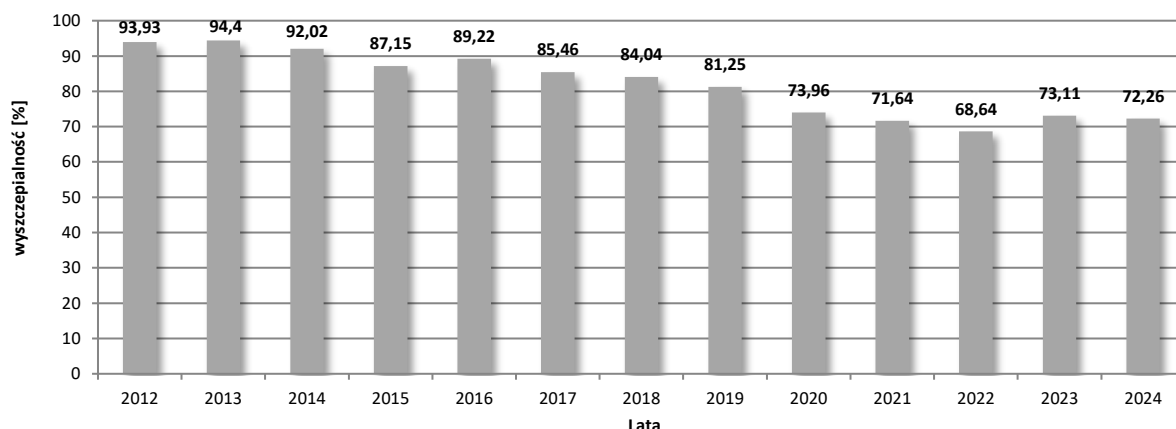
Szczepienia przeciwko poliomyelitis

W 2024r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 1030 dzieci (51,71%) w 1 roku życia. W tej grupie odnotowano wzrost wyszczepienia o 0,97% w stosunku do ubiegłego roku. Natomiast w 2 roku życia zaszczepiono 2190, tj. 94,81% osób (dane skumulowane). W roku 2024 szczepienia w 2 r.ż. były wykonywane na poziomie niższym o 0,22% porównując do wykonawstwa z roku 2023. W trzecim roku życia zaszczepiono 2570 dzieci (dane skumulowane), co stanowi 97,16%, w porównaniu do ubiegłego roku nastąpił spadek o 0,81%.

W 6 r.ż. zaszczepiono I dawką przypominającą 2435 dzieci, co stanowi 72,26%. Odnotowano spadek wykonawstwa szczepień o 0,85% w stosunku do roku ubiegłego.

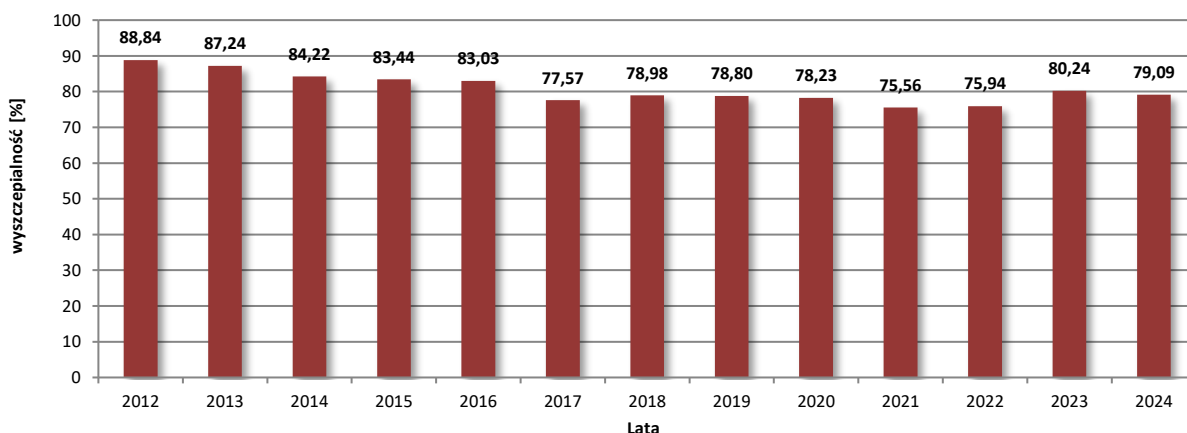
**Szczepienia p/poliomyelitis I przypominające w 6 r.ż.
w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2024**

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce

Szczepionkę w 2 roku życia w 2024 podano 1827 dzieciom, co stanowi 79,09 %. Odnotowano spadek zaszczepionych o 1,15% w stosunku do roku ubiegłego. W trzecim roku życia zaszczepiono 2503 dzieci, co stanowi 94,63%, nastąpił wzrost wykonawstwa szczepień o 0,86%.

**Szczepienia p/odrze, śwince, różyczce w 2 r.ż.
w Bielsku-Białej i powiecie bielskim w latach 2012-2024**

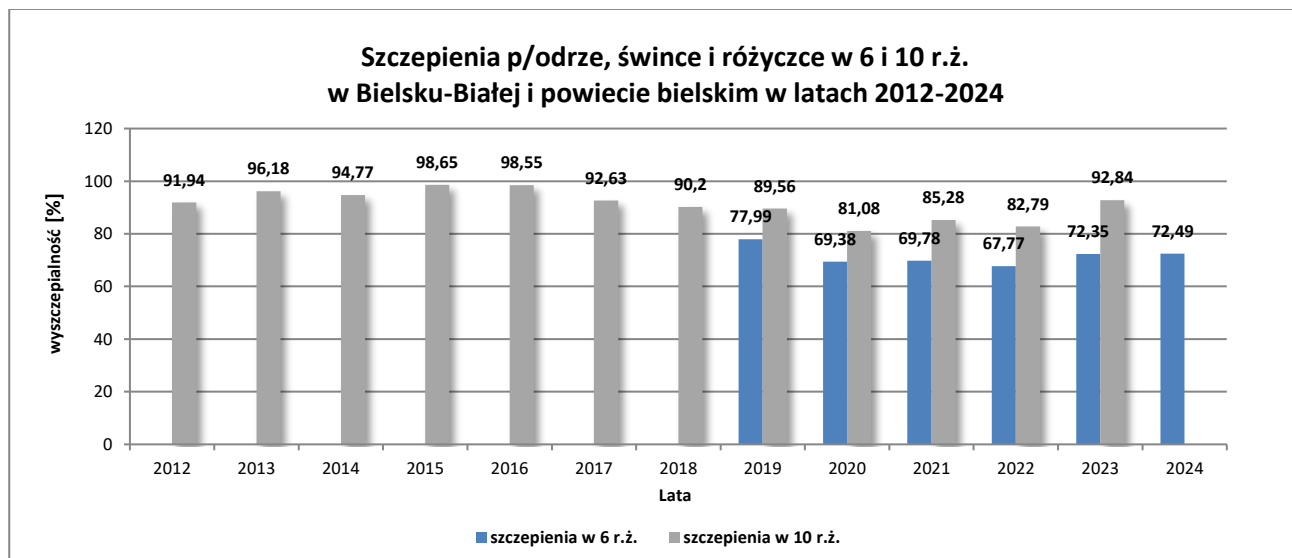

Kontynuowano szczepienia przypominające szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince, różyczce w 6 roku życia.

W 2024 roku szczepienie to wykonywano zgodnie z obowiązującym kalendarzem szczepień u dzieci w 6 r.ż. Stan zaszczepienia przeciwko tym chorobom kształtował się na poziomie 72,49% (2443) - obserwowano niewielki wzrost o 0,14%.

W związku z wprowadzeniem zmian w Programie Szczepień Ochronnych w 2019r., w którym przesunięto dawkę przypominającą szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce z 10 roku życia na 6, po okresie przejściowym od 2024 roku szczepienia przeciwko powyższym chorobom przeprowadza się wyłącznie u dzieci w 6 roku życia.

W 2024 stan uodpornienia przeciwko różyczce dziewcząt w 15 roku życia kształtował się na poziomie 99,6% (1733 dziewczynek) dane skumulowane.

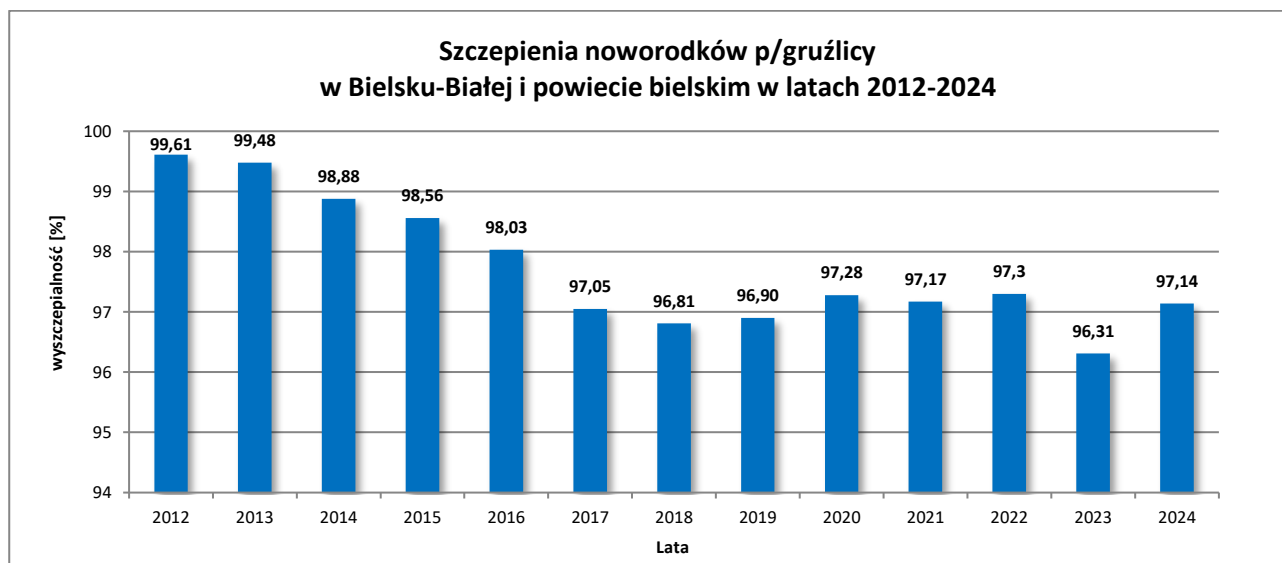

Szczepienia przeciwko gruźlicy

W minionym roku zaszczepiono przeciwko gruźlicy 1935 dzieci urodzonych w roku 2024 (97,14%); rok wcześniej – 2090 (96,31%). Liczba zaszczepionych jest wyższa o 0,83%.

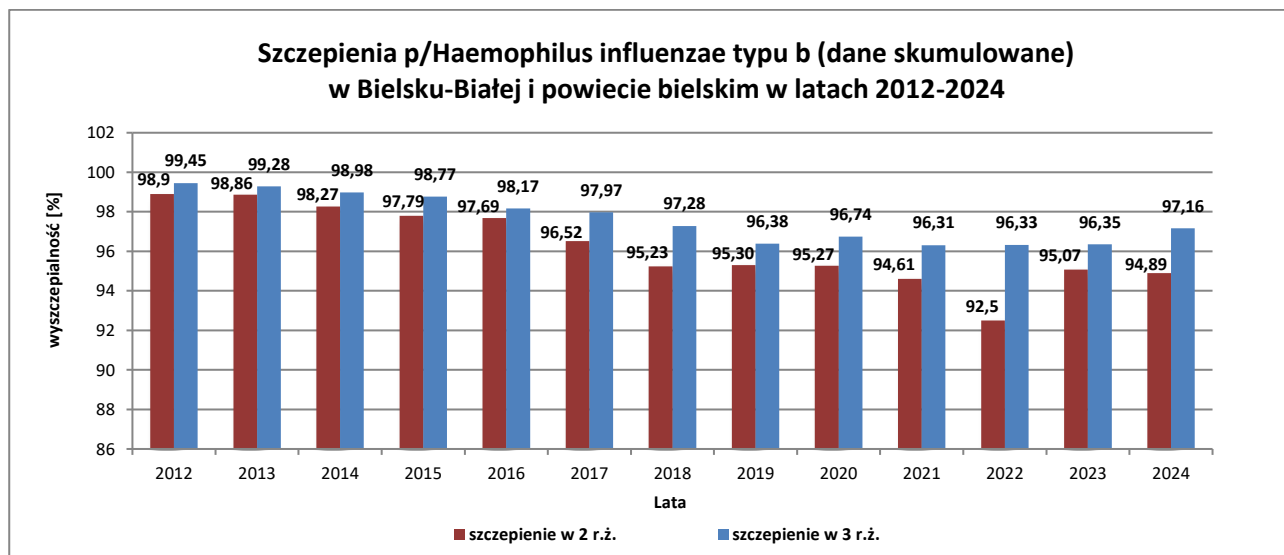
W roku 2024 nie zaszczepiono przeciwko gruźlicy 57 noworodków najczęściej z powodu braku zgody rodziców.

W grupach wiekowych do 15 roku życia zaobserwowano większą liczbę dzieci niezaszczepionych przeciwko gruźlicy. Szczepienia powyższe uzupełniane są systematycznie; w roku 2024 zaszczepiono 69 dzieci w wieku powyżej 12 m.ż. do ukończenia 15 r.ż., tj. o 24 dzieci więcej w stosunku do roku ubiegłego.

Szczepienia przeciwko *Haemophilus influenzae* typu b

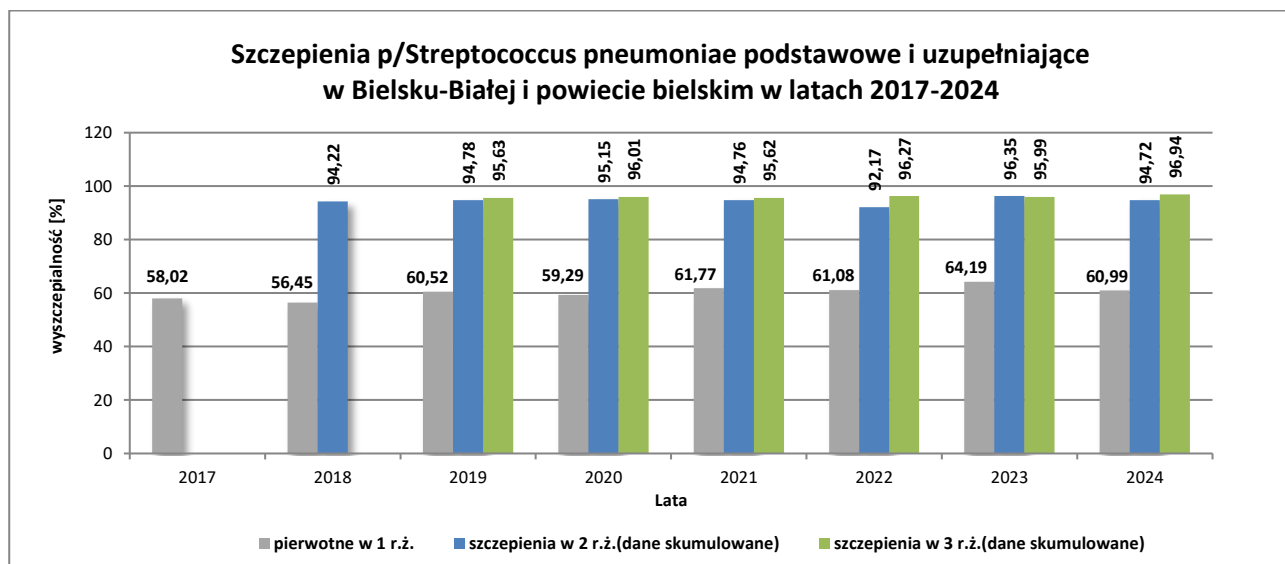
W 2024r. szczepieniem pierwotnym (w pierwszym roku życia) objęto 991 dzieci, co stanowi 49,75% podlegającej populacji. W drugim roku życia szczepienie pierwotne i uzupełniające wykonano w 94,89% (2192 dzieci). W trzecim roku życia stan zaszczepienia wyniósł 97,16% (2570 dzieci) – dane skumulowane. Odnotowano większy stan wyszczepienia w tej grupie wiekowej (wzrost o 0,81% w stosunku do ubiegłego roku).

Szczepienia przeciwko inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*

W roku 2024 szczepienia populacyjne obejmowały dzieci:

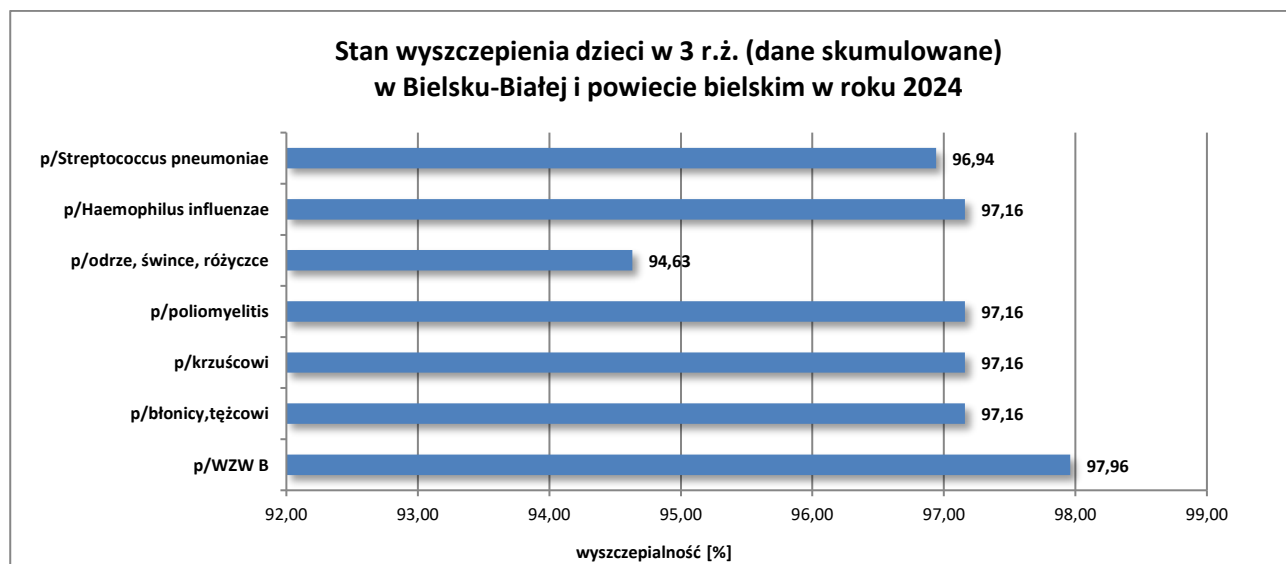
- szczepienia w 1 r.ż. - rocznik 2024 (1992 dzieci); szczepienia pierwotne ukończyło 1215 dzieci, co stanowi 60,99%;
- szczepienia w 2 r.ż. - rocznik 2023 (2310 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 94,72% (2188 dzieci), a 122 dzieci (5,28%) nie rozpoczęło szczepienia lub nie zakończyło cyklu pierwotnego;
- szczepienia w 3 r.ż. - rocznik 2022 (2645 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 96,94% (2564 dzieci), a 81 (3,06%) dzieci nie rozpoczęło szczepienia lub nie zakończyło cyklu pierwotnego;
- szczepienia w 4 r.ż. - rocznik 2021 (3066 dzieci); szczepienia przeciwko pneumokokom zrealizowano u 96,18% (2949 dzieci), a 117 (3,82%) dzieci nie rozpoczęło szczepienia lub nie zakończyło cyklu pierwotnego.

W roku 2024 oprócz szczepień populacyjnych przeciwko inwazyjnym zakażeniom Streptococcus pneumoniae immunizację zastosowano dodatkowo u 400 osób w tym: w wieku 0-19 r.ż. 14, w wieku 20-29 r.ż. 10, w 30 r.ż. i powyżej 376 osób.

Wykonawstwo szczepień obowiązkowych w 3 r.ż.

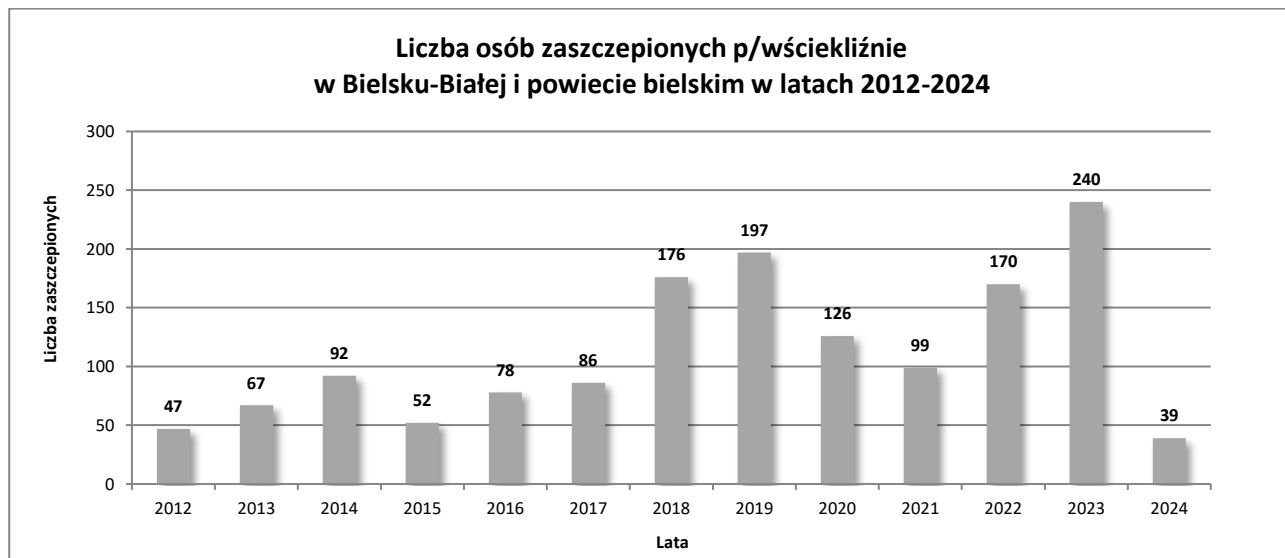
Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach PSO w trzecim roku życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych.

Powyższy wykres pokazuje, że obowiązkowe szczepienia ochronne są w większości wykonywane na poziomie 97,16% i wyższym (za wyjątkiem szczepień przeciwko odrze, śwince i różyczce, gdzie wykonawstwo osiągnęło poziom 94,63% oraz p/Streptococcus pneumoniae z wyszczepieniem 96,94%). Najwyższą wyszczepialność osiągnięto w szczepieniach przeciwko WZW typu B - 97,96%.

Szczepienia przeciwko wściekliźnie

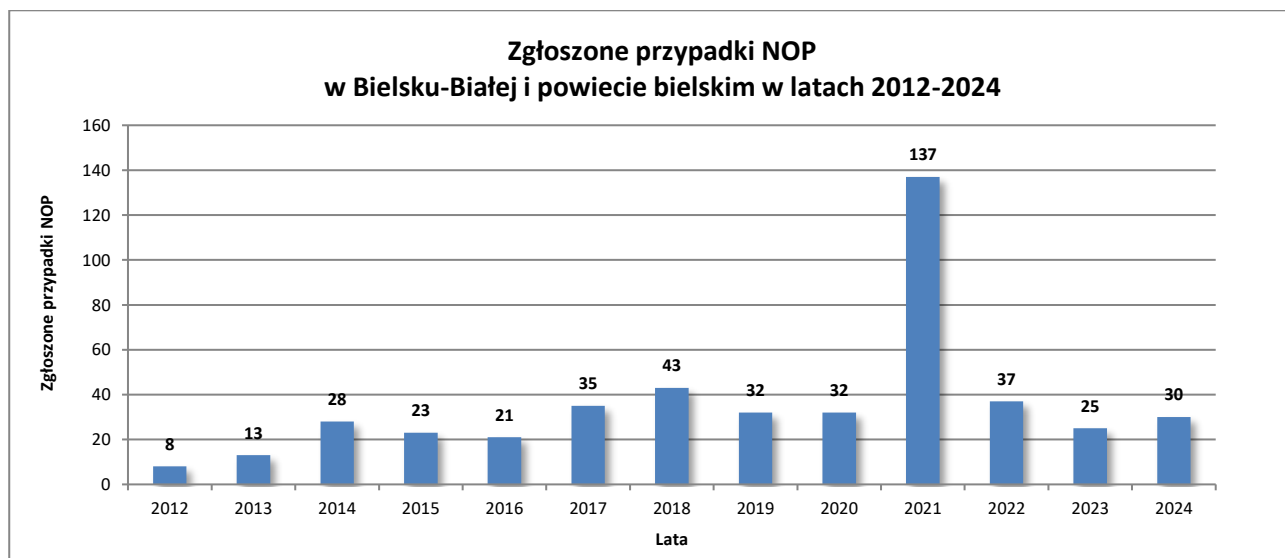
Szczepienia osób pokąsanych przez zwierzęta na podległym terenie wykonywane są w punkcie szczepień, który mieści się w Beskidzkim Centrum Onkologii – Szpitalu Miejskim im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej (43-300 Bielsko-Biała, ul. Wyspiańskiego 21). Poekspozycyjnie uodporniono 39 osób.

Analiza niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP)

W roku 2024 zarejestrowano 30 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych (w stosunku do ubiegłego roku o 5 więcej), zakwalifikowanych jako łagodne.

Poniższy wykres obrazuje zmiany w ilości zgłoszonych NOP w okresie od 2012 do 2024 roku.

W 2024 roku niepożądane odczyny poszczepienne wystąpiły po szczepieniach obowiązkowych i zalecanych w 21 przypadkach wykonanych u małych dzieci w wieku od 0 do 3 roku życia, w 6 od 4 do 7 roku życia oraz w 3 u osób dorosłych.

Uwzględniając kliniczny przebieg niepożądanych odczynów poszczepiennych wszyscy pacjenci nadzorowani byli ambulatoryjnie.

Niepożądane odczyny wystąpiły po różnych preparatach szczepionkowych, najczęściej po szczepieniach stosowanych u małych dzieci (0-3r.ż.).

Tabela. Liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych zgłoszonych do PSSE w Bielsku-Białej w 2024 roku w zależności od wieku szczepionych wraz z kwalifikacją NOP

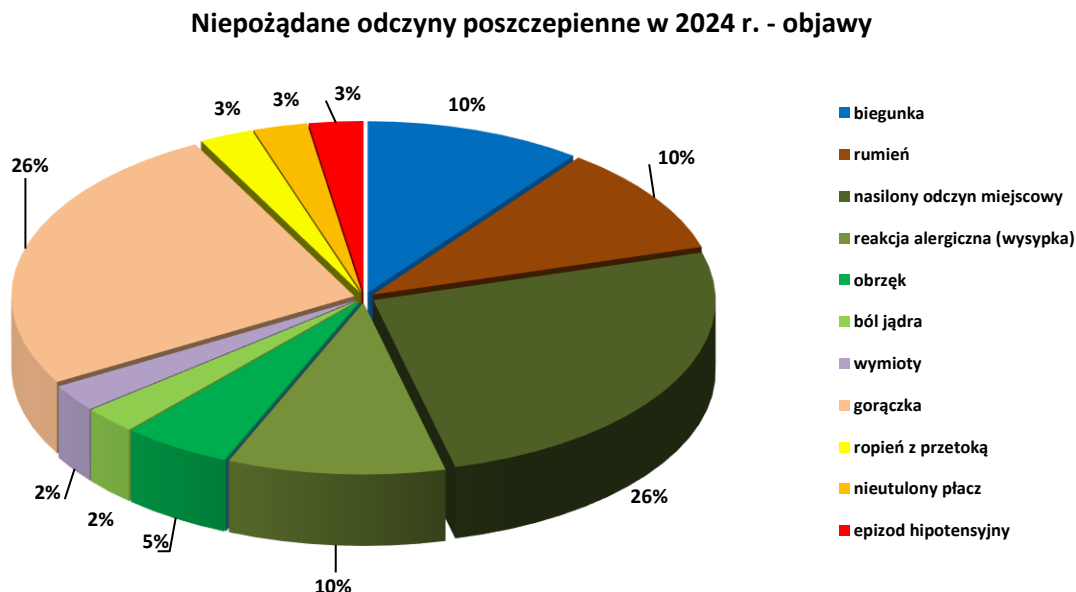
Wiek szczepionego	Liczba zgłoszonych NOP	Kwalifikacja NOP	Liczba hospitalizacji związanych z NOP	Liczba leczonych ambulatoryjnie z powodu NOP
0 – 3 r.ż.	21	21-łagodne	0	21
4-7 r.ż.	6	6-łagodne	0	6
powyżej 19 r.ż.	3	3-łagodne	0	3
Razem	30	30	0	30

NOP zgłaszano po następujących preparatach szczepionkowych wykorzystywanych do realizacji programu szczepień ochronnych:

Tabela. Preparaty szczepionkowe, po których zgłaszano NOP do PSSE w Bielsku-Białej w 2024 roku.

Nazwa preparatu szczepionkowego	Liczba zgłoszonych przypadków NOP	Stosowane jednocześnie inne preparaty szczepionkowe /w ilu przypadkach/
BCG	1	
DTP	2	1-Imovax-Polio
Euvax B dla dzieci	1	1-Infanrix IPV+Hib, Synflorix, RotaTeq
Euvax B dla dorosłych	1	
Hexacima	6	2-Synflorix, Rotateq 1-Prevenar-13, RotaTeq
Infanrix IPV	3	1-Act-Hib
Infanrix Hexa	4	1-RotaTeq
MMR	5	1-Infanrix IPV 2-Prevenar 13
Nimenrix	1	
Pentaxim	1	
Prevenar 20	1	
RotaTeq	2	
Spikevax JN.1	1	
Tetana	1	
Razem	30	10

Procentową analizę objawów NOP przedstawia diagram kołowy:

Każdorazowo przed szczepieniem przeprowadzono badanie lekarskie kwalifikacyjne z jednoczasowym poinformowaniem przez lekarza i pielęgniarkę rodziców/opiekunów/osobę szczepioną o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych. We wszystkich przychodniach zajmujących się wykonawstwem szczepień ochronnych prowadzone są rejestry NOP, które są sprawdzane podczas każdej kontroli punktów.

III. Higiena lecznictwa

Ocenę stanu sanitarnego opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej w podmiotach leczniczych.

Nadzór nad stacjonarnymi placówkami leczniczymi

W 2024 roku na terenie Bielska-Białej nadzorowano 19 stacjonarnych podmiotów leczniczych, w tym 16 szpitali oraz 3 obiekty świadczące usługi inne niż szpitalne. W ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 17 podmiotów, przeprowadzając 71 kontroli sanitarnych. W czterech szpitalach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne stanowiące podstawę do wydania 6 decyzji administracyjnych (2 nakazujące, 4 płatnicze).

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, dyrektorzy 3 szpitali zgłosili do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku – Białej 4 szpitalne ogniska epidemiczne, których czynnikiem etiologicznym był SARS-CoV-2. Odnotowano w nich łącznie 14 zakażeń SARS-CoV-2. Ponadto zgłoszono ogniska epidemiczne, których biologicznymi czynnikami były: *Clostridioides difficile* (2 ogniska – 6 pacjentów), *Klebsiella pneumoniae* KPC (3 ogniska, w tym 1 ognisko z zakażeniami objawowymi u 2 pacjentów i 2 ogniska z kolonizacjami u 4 pacjentów), rotawirusy (1 ognisko - 4 pacjentów) oraz świerzbowiec ludzki (1 ognisko – 17 pacjentów i 6 osób z personelu).

Nadzór nad placówkami lecznictwa otwartego oraz prywatnymi gabinetami świadczącymi usługi medyczne

Na terenie miasta Bielska-Białej w 2024 roku nadzorem sanitarnym objęto 222 placówki lecznictwa otwartego, z czego 193 to placówki niepubliczne, 8 publicznych i 21 zakładów rehabilitacji leczniczej. Przeprowadzono 130 kontroli sanitarnych w 108 obiektach.

W 2 podmiotach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne stanowiące podstawę do wydania 3 decyzji administracyjnych (2 decyzje płatnicze, 1 decyzja nakazująca) oraz nałożono 2 mandaty karne na łączną sumę 900,00 złotych.

W jednym obiekcie nie wdrożono procedur sanitarnych, w związku z czym stwierdzono szereg nieprawidłowości, w tym między innymi w prowadzeniu procesów sterylizacji oraz przechowywaniu materiału i sprzętu jednorazowego użytku, nieprawidłowe gospodarowanie odpadami medycznymi zakaźnymi o kodzie 18 01 03, w tym przechowywanie odpadów ostrych w jednym pojemniku twardościennym przez ponad 72 godziny, klasyfikowanie odpadów komunalnych jako odpady medyczne inne niż niebezpieczne o kodzie 18 01 04. Ponadto odnotowano brak aktualnego raportu kontroli wewnętrznej zgodnego z: Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 27 maja 2010r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji (Dz.U. Nr 100, poz. 645) oraz

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 27 maja 2010r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz.U. Nr 100, poz. 646). Nieprawidłowości usunięto w terminie natychmiastowym, wobec czego wydano jedynie decyzję płatniczą.

W drugim obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz sprzętu, ponadto brak ciepłej wody w gabinecie, nieprawidłową gospodarkę odpadami medycznymi, brak opracowanych i wdrożonych procedur sanitarnych, brak wydzielonej szafy do przechowywania bielizny jednorazowej oraz środków dezynfekcyjnych do rąk i artykułów higienicznych, a także brak środków do wewnętrznego transportu odpadów medycznych z miejsca ich wytworzenia do wstępnego magazynowania.

Stan sanitarny pozostałych skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W obiektach stosowana była bielizna i odzież jednorazowego oraz wielokrotnego użytku. Brudną bieliznę i odzież segregowano oraz gromadzono w wydzielonych magazynach lub wyznaczonych miejscach, a następnie transportem pralni - w prawidłowym zabezpieczeniu - przewożono do prania. Czystą bieliznę zabezpieczoną przed zanieczyszczeniem transportowano samochodem pralni do placówek medycznych. W obiektach przechowywano ją najczęściej w wydzielonych zamykanych szafach. Odpady medyczne poza dwoma przypadkami zbierano do profesjonalnych pojemników i gromadzono w przeznaczonych do tego celu lodówkach oraz pomieszczeniach wyposażonych w chłodziarki. Następnie były odbierane przez upoważnione firmy i transportowane do spalarni odpadów. Odpady komunalne gromadzono w pojemnikach z wkładami foliowymi, a wypełnione składowano w kontenerach, skąd upoważnione firmy wywoziły je na składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane w Bielsku-Białej.

W omawianym roku nadzorem objęto 198 prywatnych gabinetów lekarskich, 1 praktykę pielęgniarek i położnych oraz 4 inne prywatne placówki świadczące usługi medyczne. Skontrolowano 63 placówki, przeprowadzając 64 kontrole sanitarne. W jednym gabinecie stwierdzono nieprawidłową gospodarkę odpadami medycznymi oraz brak wdrożonej procedury, za co nałożono mandat karny w wysokości 500,00 zł.

Dezynfekcja i sterylizacja

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad podmiotami świadczącymi usługi medyczne, dokonano oceny procedur dezynfekcyjnych w zakresie prawidłowości doboru i stosowania środków dezynfekcyjnych w profilaktyce zakażeń szpitalnych, przygotowania i sposobu przechowywania preparatów dezynfekcyjnych, a także procedur sterylizacyjnych z uwzględnieniem przyjętych rozwiązań zaopatrzenia w materiały sterylne w stacjonarnych placówkach leczniczych, w placówkach leczenia otwartego oraz w praktykach lekarskich.

W 2024 roku na terenie miasta Bielska-Białej funkcjonowało 5 podmiotów lecznictwa zamkniętego, świadczące usługi medyczne, w których sterylizacja prowadzona była w centralnej sterylizatorni działającej w ramach tego obiektu oraz 11 podmiotów leczniczych, których zaopatrzenie w materiały sterylne odbywało się zarówno z własnej sterylizatorni jak i w ramach umowy z podmiotem zewnętrznym. W 3 placówkach świadczących usługi inne niż szpitalne stosuje się wyłącznie sprzęt jednorazowy (1 hospicjum oraz 2 ośrodki dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i z uzależnieniami behawioralnymi).

Wspomniane centralne sterylizatornie spełniają wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz.U. z 2022r., poz. 402).

Tabela – Liczba podmiotów leczniczych działających na terenie Bielska-Białej w 2024r. – stan na 31.12.2024r.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli
Szpitalne	16	16	70
Obiekty świadczące usługi inne niż szpitalne	2	1	1
Hospicjum	1	0	0
Publiczne podmioty lecznicze – lecznictwo otwarte	8	3	6
Niepubliczne podmioty lecznicze – lecznictwo otwarte	193	90	109
Zakłady rehabilitacji leczniczej	21	15	15
Prywatne gabinety lekarskie	198	61	62
Praktyki pielęgniarek i położnych	1	1	1
Inne prywatne placówki świadczące usługi medyczne	4	1	1
Razem	444	188	265

IV. Bezpieczeństwo żywności i żywienia

W 2024 roku pracownicy ONS-BŻ na terenie miasta Bielsko-Biała skontrolowali 1050 obiektów, w tym: 1011 obiektów żywnościowych, 37 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono łącznie 1394 kontroli, w tym 68 kontroli interwencyjnych (interwencje konsumentów).

W obiektach żywnościowych przeprowadzono 1353 kontroli, w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością 41.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 374 próbek żywności, 7 próbek wymazów sanitarnych oraz 5 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakwestionowano 1 próbkę żywności oraz 1 próbkę sanitarną, co stanowi 0,52 % wszystkich pobranych próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 5 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu higieniczno-sanitarnego, w wyniku stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, 144 decyzji zatwierdzających zakład oraz 42 decyzje zatwierdzające dodatkową działalność.

Winnych zaniedbań higieniczno-sanitarnych ukarano 31 mandatami na łączną kwotę 10300 zł.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów			
	2021	2022	2023	2024
Obiekty ogółem	2181	2172	1898	1810
Zakłady produkcji żywności	125	127	128	116
Obiekty obrotu żywnością	1149	1090	1058	824
Zakłady żywienia	847	884	931	807
Wytwórnie i miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	60	71	73	63

Decyzje administracyjne, mandaty, unieruchomienia - lata 2021-2024

Rok	decyzje administracyjne nakazowe		nałożone mandaty			obiekty unieruchomione
	liczba	procent obiektów objętych decyzjami	liczba	kwota	procent obiektów, w których ukarano mandatami	liczba
2021	4	0,20%	11	2750	0,5%	0
2022	10	0,46%	31	8400	1,43%	0
2023	6	0,32%	35	11350	1,84%	0
2024	5	0,28%	31	10300	1,71%	4

Ocena stanu sanitarnego zakładów produkcji/obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzona była na podstawie jednolitych kryteriów, zgodnie z arkuszem oceny zakładu, stanowiącym załącznik do Procedury urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Przekazano 1 sprawę do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Dotyczyła ona wymierzenia kary w związku z nieprawidłowym oznakowaniem, prezentacją i reklamą suplementów diety.

Stan sanitarny zakładów ogółem w latach 2021 – 2024

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	%	Sklasyfikowano obiektów	%	Obiekty uznane za złe	%	Liczba kontroli i rekontroli
2021	2181	1045	48	793	36	0	0	1284
2022	2172	896	41,25	614	28,27	1	0,05	1162
2023	2190	885	40,4	622	28,4	2	0,23	1067
2024	1810	1050	58	779	43	34	0,90	1394

Stan sanitarny w rozbiciu na główne grupy obiektów w 2024

	Liczba obiektów zarejestrowanych	Skontrolowano obiektów	Sklasyfikowano obiektów	Obiekty uznane za złe	Liczba kontroli i rekontroli
Obiekty produkcji żywności	116	98	69	4	137
Obiekty obrotu żywnością, w tym obiekty ruchome i tymczasowe	824	459	327	17	684
Obiekty żywienia zbiorowego	807	454	362	13	532
Wytwórnice materiałów i wyr. do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami	63	39	32	0	41
Razem	1810	1050	790	34	1394

Obiekty produkcji żywności

W roku 2024 na terenie miasta Bielsko-Biała w ewidencji znajdowało się 116 zakładów produkcji żywności, łącznie w tej grupie przeprowadzono 137 kontroli.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to:

- zły stan sanitarno-porządkowy;
- obecność szkodników sanitarnych;
- obecność gryzoni;
- brak realizacji zasad systemu HACCP;
- nieprawidłowa gospodarka odpadami.

W związku ze złym stanem sanitarnym 2 przedsiębiorców ukarano mandatem karnym na kwotę 500 zł.

Działania kontrolne i represyjne w obiektach produkcji żywności w latach 2021 – 2024

Liczba obiektów			Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
Rok	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	Kwota
2021	125	25	47	1	0	1	200
2022	127	85	113	3	0	5	1500
2023	128	80	99	1	0	5	1450
2024	116	98	137	0	0	2	500

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2024 skontrolowano 459 obiektów z 824 prowadzących działalność handlową na podległym terenie.

Skierowano jeden wniosek do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w związku z nieprawidłowym oznakowaniem, prezentacją i reklamą suplementów diety.

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości:

- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych przeterminowanych;
- niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy;
- brak prowadzonych zapisów kontroli wewnętrznej, w tym rejestrów temperatur ciągłości łańcucha chłodniczego;
- braki w dokumentacji systemu HACCP, w tym szkoleń personelu;
- zły stan ścian, sufitów i podłóg;
- brak bieżącej wody;
- braki w prawidłowej identyfikacji i identyfikowalności „traceability”;
- brak etykiet dla żywności niepakowanej.

W związku ze złym stanem sanitarnym 13 przedsiębiorców ukarano mandatem karnym na kwotę 4500 zł.

Liczba obiektów			Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
Rok	Ogółem	skontrolowanych		Wydano decyzji administracyjnych	unieruchomienia	mandaty	Kwota
2021	1149	549	706	1	0	5	1050
2022	1090	386	542	2	0	8	1400
2023	1058	402	517	1	0	11	3300
2024	824	459	684	3	0	13	4500

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2024 roku skontrolowano 454 na 807 zarejestrowanych zakładów żywienia zbiorowego.

Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości:

- zły stan sanitarno-porządkowy;
- nie przestrzeganie zasad dobrych praktyk oraz procedur systemu HACCP;
- brak prawidłowej segregacji żywności;
- brak prowadzonego monitoringu temperatur ciągłości łańcucha chłodniczego;
- używanie do produkcji produktów przeterminowanych.

W związku ze złym stanem sanitarnym 16 przedsiębiorców ukarano mandatem karnym na kwotę 5300 zł.

Mała gastronomia

Najczęściej powtarzającymi się usterkami były:

- zły stan sanitarno-porządkowy;
- nie zachowanie należytej czystości;
- nie przestrzeganie zasad GHP i GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- brak opracowanej dokumentacji GHP i GMP oraz systemu HACCP;
- brak prowadzonego monitoringu temperatur ciągłości łańcucha chłodniczego;
- brak właściwej segregacji.

W związku ze złym stanem sanitarnym 8 przedsiębiorców ukarano mandatem karnym na kwotę 2500 zł.

Działania kontrolne w obiektach żywienia zbiorowego otwartego w latach 2021- 2024

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandaty	kwota (PLN)
2021	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	547	271	312	2	0	3	900
	w tym zakłady malej gastronomii	350	169	188	2	0	2	500
2022	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	468	254	294	2	0	7	2100
	w tym zakłady malej gastronomii	295	139	152	0	0	5	1800
2023	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	490	294	353	3	0	13	4400
	w tym zakłady malej gastronomii	293	130	156	2	0	7	2300
2024	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	538	300	356	0	4	15	4800
	w tym zakłady malej gastronomii	256	144	177	0	3	8	2500

Działania kontrolne w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w latach 2021 - 2024

Rok	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli i rekontroli	Działalność represyjna			
		zarejestrowanych	skontrolowanych		wydano decyzji administracyjnych	w tym unieruchomienia	mandaty	kwota (PLN)
2021	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	279	163	176	0	0	0	0
2022	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	276	143	172	3	0	4	1200
2023	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	284	183	208	1	0	2	400
2024	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	270	163	158	0	0	0	0

Jakość zdrowotna środków spożywczych – badania laboratoryjne

W 2024 roku w nadzorowanych obiektach na terenie miasta Bielsko-Biała pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności 374 próbki żywności, 7 próbek wymazów sanitarnych oraz 5 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością. Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych. Zakwestionowane zostały 2 próbki, obie w kierunku zanieczyszczeń biologicznych.

Lata	Ilość pobranych prób	Ilość kwestionowanych prób	% kwestionowanych prób
2021	363	0	0
2022	388	4	1
2023	368	29	7,9
2024	386	2	0,52

Ocena sposobu żywienia

W 2024 r. w trakcie przeprowadzanych kontroli w placówkach oświatowych zwracano szczególną uwagę na ocenę sposobu żywienia dzieci i młodzieży, analizowano jadłospisy i wypisy magazynowe oraz produkty używane do przygotowywania posiłków pod kątem obowiązującego Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. W 2024 r. roku dokonano oceny żywienia przy użyciu programu komputerowego „WIKT IV” na podstawie dekadowych wypisów magazynowych w 2 stołówkach przedszkolnych i 1 stołówce żłobka. Ponadto w 1 stołówce przygotowującej posiłki dla dzieci w żłobku, 1 punkcie wydawania posiłków dla dzieci w żłobku oraz 1 kuchni cateringowej w szpitalu, pobrano próby posiłków obiadowych do badań laboratoryjnych w zakresie oznaczenia wartości energetycznej, zawartości białka, tłuszczu, węglowodanów i zawartości NaCl. Przeprowadzono analizę teoretyczną m.in. wartości energetycznej posiłków, % energii z białka, % energii z tłuszczu, zawartości białka, elektrolitów (sód, magnez, wapń, potas) oraz witamin. Najczęściej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie % udziału energii z tłuszczu, zawartości wapnia, żelaza i witamin w przygotowywanych posiłkach.

W okresie sprawozdawczym dokonano także oceny żywienia w 1 stołówce szpitalnej, przygotowującej również posiłki do innych placówek oraz 3 szpitalach zapewniających żywienie pacjentów w systemie cateringowym. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie żywienia pacjentów to zbyt mała ilość tłuszczów roślinnych bogatych w kwasy jedno i wielonienasycone przynajmniej w posiłku obiadowym oraz zbyt długie przerwy między posiłkami w ciągu dnia.

Do podmiotów odpowiedzialnych za żywienie zostały wysłane pisma informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach oraz konieczności podjęcia stosownych działań korygujących.

Skargi, wnioski, interwencje

W 2024 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęło 68 interwencji w tym: 19 anonimowych, 49 interwencji z podaniem danych osobowych interweniującego, z czego 3 interwencje przekazano do: PPIS w Rybniku, PPIS w Biłgoraju, PLW w Myszkowie.

Upoważnieni Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego podejmowali działania i czynności kontrolne w trakcie których, ustalono co następuje:

- 4 interwencje zasadne w całości,
- 11 interwencji częściowo zasadnych,
- 49 interwencji nieuzasadnionych,
- 1 interwencji nie rozpatrzono ze względu na brak możliwości skontrolowania obiektu – obiekt nieczynny.

W związku ze zgłaszanymi nieprawidłowościami pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek środków spożywczych:

- 1 próbka chleba wiejskiego w kierunku zanieczyszczeń fizycznych,
- 3 próbki ciastek w kierunku zanieczyszczeń fizycznych,
- 1 próbka suplementu diety w kierunku oceny organoleptycznej,
- 1 próbka pomidorów suszonych w oleju w kierunku zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych,
- 1 próbka cukierków czekoladowych w kierunku zanieczyszczeń biologicznych,
- 1 próbka mleka świeżego 2 % w kierunku organoleptyki,
- 2 próbki ciastek w kierunku organoleptyki.

Jedna próbka cukierków czekoladowych została zakwestionowana ze względu na obecność zanieczyszczeń biologicznych, pozostałe próbki nie były kwestionowane.

Ponadto w związku z podejrzeniem zatrucia zostało pobranych do badań laboratoryjnych 7 próbek wymazów sanitarnych oraz 2 próbki posiłków kontrolnych w Stołówce w Przedszkolu.

Żadna z ww. próbek nie została zakwestionowana.

W związku ze zgłaszanymi nieprawidłowościami nałożono 14 mandatów karnych na łączną kwotę 4900 zł.

Najczęściej zgłaszanymi przez konsumentów nieprawidłowościami były:

- ✓ wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności,
- ✓ nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny obiektów,
- ✓ niewłaściwa jakość serwowanych posiłków,
- ✓ niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych,

- ✓ zanieczyszczenia fizyczne i biologiczne środków spożywczych,
- ✓ dolegliwości ze strony układu pokarmowego tj. wymioty, biegunka,
- ✓ nieprzestrzeganie procedur GHP i HACCP,
- ✓ nieprawidłowa jakość serwowanych potraw w zakładach żywienia zbiorowego,
- ✓ brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- ✓ brak wykazu składników z wyszczególnieniem alergenów,
- ✓ niewłaściwa gospodarka odpadami poprodukcyjnymi.

V. Bezpieczeństwo wody

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Miasto Bielsko-Biała zaopatrywane jest w wodę poprzez sieć wodociągową z 5 ujęć należących do Aqua S.A., tj. stacji uzdatniania wody w Kobiernicach, Wapienicy, Straconce oraz przy ulicy Polnej i Wróblowickiej.

W 2024 roku wszystkie wymienione ujęcia zostały skontrolowane, nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego obiektów.

W ramach prowadzonego przez PPIS w Bielsku-Białej nadzoru bieżącego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia pobrano 137 próbek wody. Natomiast w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowe Aqua S.A. i podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć w ramach prowadzonej działalności pobrano 142 próbki. Kontrola wewnętrzna prowadzona była prawidłowo zarówno w zakresie badań jak i częstotliwości, zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bielsku-Białej.

Na podstawie wyników badań próbek wody ujawniono obecność bakterii grupy coli, *Escherichia coli* oraz *Enterokoków kałowych*, w wodzie pochodzącej z trzech indywidualnego ujęć, co skutkowało stwierdzeniami o okresowym braku przydatności wody do spożycia i wstrzymywaniu działalności gospodarczej w zakresie wymagającym korzystania z wody zdatnej do spożycia.

Jakość wody ciepłej

W 2024 r. na terenie miasta Bielska-Białej pobrano 82 próbki z instalacji wody ciepłej w celu badania pod kątem wykrywania bakterii *Legionella sp.* w 22 obiektach. Pobór obejmował budynki szpitalne, domy pomocy społecznej, hotele, zakłady pracy, pływalnie oraz placówki wychowawcze. Przeprowadzone badania próbek wody pobranych na terenie jednego ze szpitali, wykazały średnie stężenie bakterii *Legionella sp.* (≥ 100 jtk./100ml). Kolejne nieprawidłowości związane z jakością wody ciepłej stwierdzono w innym podmiocie leczniczym oraz domu pomocy społecznej, gdzie otrzymane analizy badań jakości wody wykazały stężenie określone jako wysokie (≥ 1000 jtk./100ml). W wyniku kontroli instalacji wody ciepłej na pływalni, stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii *Legionella sp.* w natryskach na pływalni szkoły podstawowej w stopniu wysokim. Probki wody pobrane w pozostałych obiektach wykazywały stan zgodny z wymogami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z treścią powyższego rozporządzenia, podmioty lecznicze wykonujące działalność stacjonarnie i całodobowo, w których przebywają pacjenci z obniżoną odpornością, w tym objęci leczeniem immunosupresyjnym, są zobowiązane do wykonywania badań w kierunku wykrywania bakterii *Legionella sp* w wodzie ciepłej, dwa razy w roku.

Pływalnie

Mieszkańcy miasta Bielska-Białej w 2024 r. korzystali z 11 basenów: 4 ogólnodostępnych, 4 szkolnych, 1 rehabilitacyjnego i 2 odkrytych. Kompleksowe kontrole sanitarne wszystkich czynnych obiektów przeprowadzano w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego szatni, natrysków, niecek basenowych oraz pomieszczeń sanitarnych.

Baseny odkryte zostały skontrolowane przed uruchomieniem w sezonie letnim. Przeprowadzona kontrola wykazała dobry stan sanitarny i techniczny zaplecza sanitarnego, niecek basenowych oraz przyległych terenów rekreacyjnych.

Zarządcy wszystkich pływalni prowadzili badania jakości wody zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Próbkę wody pobierane były w oparciu o harmonogram zatwierdzony przez PPIS w Bielsku-Białej.

W związku z wystąpieniem pojawieniem się bakterii *Pseudomonas* w hamowni zjeżdżalni na jednej z pływalni oraz systemie cyrkulacji niecki sportowej pływalni odkrytej, w drodze decyzji administracyjnych nakazano usunięcie nieprawidłowości oraz doprowadzenie stanu jakości wody do wymagań określonych w w/w rozporządzeniu. Badania kontrolne potwierdziły odpowiednią jakość wody.

VI. Higiena komunalna

Na terenie miasta Bielska-Białej w 2024 r. nadzorem sanitarnym objęto obiekty użyteczności publicznej takie jak: ustępy publiczne i ogólnodostępne, domy pomocy społecznej, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz inne, noclegownie i domy dla bezdomnych, obiekty hotelarskie i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu i solaria oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług, dworce autobusowe, stacje kolejowe, tereny rekreacyjne, cmentarze, apteki, obiekty sportowe, obiekty kulturalno – widowiskowo – rozrywkowe, stacje paliw, pralnie, targowiska, przystanki autobusowe, łaźnia miejska, składowiska odpadów, schronisko dla zwierząt oraz środki transportu – łącznie 810 obiektów.

Ogółem skontrolowano 345 obiekty przeprowadzając 385 kontroli.

W następstwie stwierdzonych nieprawidłowości wydano decyzje administracyjne nakazowe dotyczące następujących obiektów: obiekty turystyczne, domy pomocy społecznej, zakłady fryzjerskie, obiekty kulturalne, zakłady pogrzebowe.

W 2024 r. w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego wydano 15 decyzji administracyjnych.

Ponadto za uchybienia sanitarno-higieniczne nałożono 25 mandatów karnych w łącznej wysokości 9100 zł.

Interwencje.

Ogółem do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bielsku-Białej wpłynęło 50 interwencji z zakresu higieny komunalnej. Interwencje te dotyczyły: gospodarki odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, wzmożonej obecności gryzoni, zanieczyszczenia balkonów odchodami gołębi, niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego korytarzy i piwnic w budynkach mieszkalnych, niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, uciążliwości zapachowych, zanieczyszczenia piwnic i posesji ściekami, hałasu środowiskowego oraz niewłaściwego użytkowania mieszkań.

VII. Higiena nauczania i wychowania dzieci i młodzieży

Państwowa Inspekcja Sanitarna, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych, żłobkach i klubach dziecięcych, szkołach wyższych, w ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży oraz higieny procesów nauczania.

W 2024 roku objęto nadzorem 256 placówki nauczania i wychowania funkcjonujące na terenie Bielska-Białej oraz 211 turnusów letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki i kluby dziecięce	30	10
Przedszkola	92	64
Szkoły podstawowe	43	61
Szkoły podstawowe specjalne	2	5
Licea ogólnokształcące technika, szkoły branżowe, szkoły policealne	27	20
Zespoły szkół	22	18
Szkoły wyższe	7	2
Placówki z pobytem całodobowym	11	2
Pozostałe placówki stałe	22	9
Placówki sezonowe	211	57
Razem	467	248

W ramach nadzoru nad placówkami oświatowymi, wychowawczymi i wypoczynku dzieci i młodzieży przeprowadzono 248 kontroli sanitarnych w zakresie oceny stanu sanitarno-

higienicznego i technicznego pomieszczeń i wyposażenia, dostosowania mebli edukacyjnych do wymogów ergonomii, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, oceny higienicznej placów zabaw dla dzieci w przedszkolach, warunków do utrzymania higieny osobistej dla uczniów w szkołach.

W trakcie kontroli w 28 publicznych i niepublicznych placówkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń i wyposażenia. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne, które dotyczyły 1 niepublicznego żłobka, 9 publicznych i 2 niepublicznych przedszkoli, 4 niepublicznych i 4 publicznych szkół podstawowych, 1 publiczna szkoła podstawowa specjalna, 3 licea ogólnokształcące, 3 zespoły szkół oraz 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach dotyczyły:

- złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach,
- złego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń sanitarno- higienicznych, w tym sprawności technicznej armatury,
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- niewłaściwego natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach,
- niezachowania standardów dostępności do urządzeń sanitarnych dla uczniów,
- nieodpowiednich mebli edukacyjnych, niezgodnych z wymaganiami ergonomii w szkołach i przedszkolach.

Ponadto na wniosek stron wydano 14 decyzji – opinii w sprawie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych pomieszczeń placówek.

W 2024r. wydano 24 decyzji prolongujących termin wykonania obowiązków.

W trakcie kontroli niepublicznego punktu przedszkolnego oraz niepublicznej szkoły podstawowej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń, w związku z czym nałożono 2 mandaty karne na kwotę 700 zł. Kontrole sprawdzające placówek wykazały usunięcie wszystkich nieprawidłowości.

W 2024r. rozpatrzono 4 interwencje, które dotyczyły warunków sanitarno- higienicznych w 2 przedszkolach, 1 technikum oraz 1 liceum ogólnokształcącym. W toku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 1 interwencja była zasadna, natomiast 3 nieuzasadnione.

Ergonomia mebli edukacyjnych w szkołach i przedszkolach

Wzorem lat ubiegłych dokonano oceny doboru mebli edukacyjnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków. Ogółem skontrolowano 32 oddziały w klasach IV- VIII w 5 szkołach

podstawowych. Oceniono 442 stanowiska pracy ucznia, z których 97 (22 %) było niezgodnych z Polską Normą. Ponadto przeprowadzono ocenę dostosowania rozmiarów mebli do wzrostu dzieci w 2 przedszkolach. Badaniami, które przeprowadzono w 2 oddziałach, objęto 39 stanowisk. Stwierdzono, iż meble oznakowane były zgodnie z obowiązującymi normami w tym zakresie. Podczas oceny mebli w placówkach oświatowych zwracano uwagę na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci i uczniów, oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny oraz posiadanie przez nie certyfikatu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dyrektorom szkół wydano odpowiednie zalecenia dotyczące zapewnienia odpowiednich mebli edukacyjnych dla uczniów zgodnie z zasadami ergonomii.

Warunki w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży

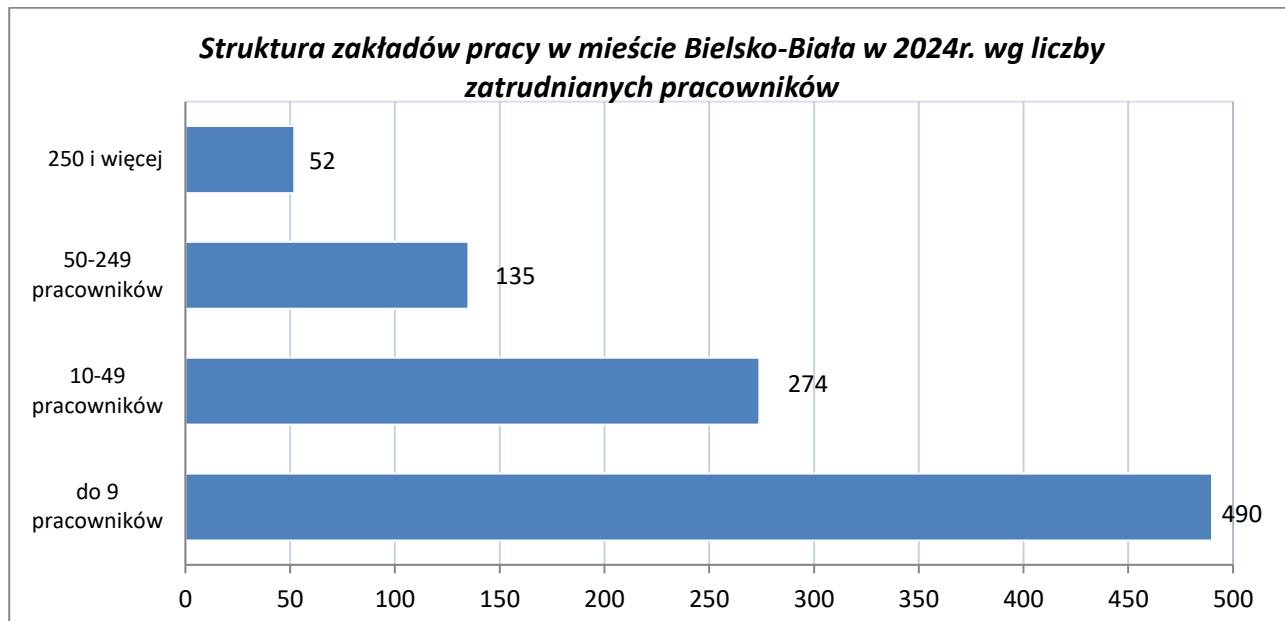
W 2024 roku w internetowej bazie wypoczynku MEiN zgłoszono 211 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Wypoczynek zorganizowany był w formach wyjazdowych (kolonie, obozy, zimowiska) oraz w miejscu zamieszkania uczestników. Przeprowadzono ogółem 57 kontroli turnusów wypoczynkowych w okresie ferii zimowych i wakacji.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno- higieniczny pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez uczestników wypoczynku, stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia, liczbę i stan techniczny urządzeń sanitarnych, zagęszczenie w pokojach mieszkalnych dzieci i młodzieży.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń, nie notowano zachorowań i zatruc pokarmowych oraz urazów wśród uczestników wypoczynku.

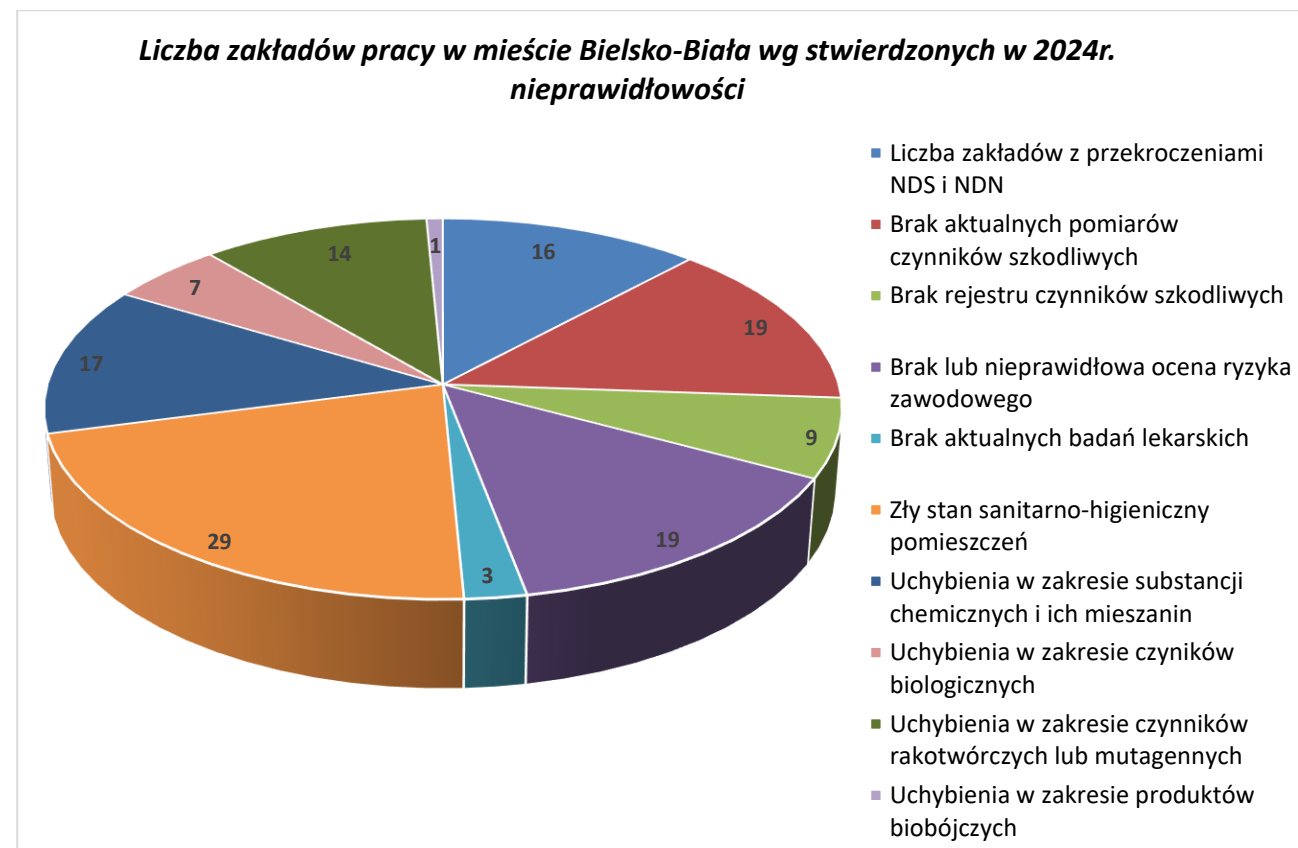
VIII. Higiena pracy

W 2024 roku na terenie miasta Bielska-Białej ewidencja Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obejmowała 952 zakładów pracy, zatrudniających 49549 pracowników.

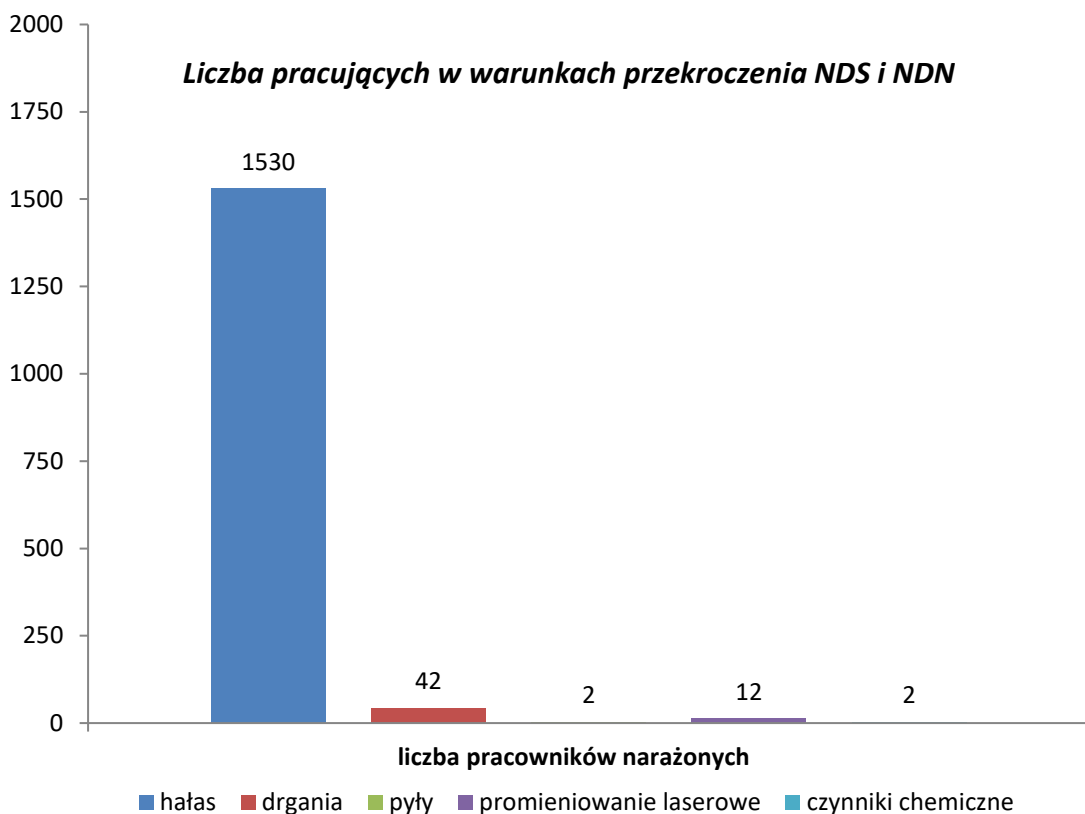
Ocenie warunków higieny pracy poddano 89 zakładów pracy, przeprowadzając 142 kontrole sanitarnych.

W celu wyeliminowania stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych wydanych zostało 38 decyzji administracyjnych zawierających 386 zarządzenia.

W 2024 roku stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w 16 zakładach pracy, wskazując ekspozycję na jeden lub więcej czynników szkodliwych u 419 pracowników, w tym narażenie na czynniki fizyczne u 419 osób.

Łącznie w ewidencji (dane skumulowane) na terenie miasta Bielska-Białej zatrudnionych jest 1563 pracowników, w tym narażonych na: hałas 1530, drgania 42, pyły 2, substancje chemiczne 2, promieniowanie laserowe 12.

Powyższe działania obniżyły NDS i NDN czynników szkodliwych występujących w 18 zakładach pracy dając poprawę warunków pracy dla 182 pracowników. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez wymianę sprzętu na nowy, zmniejszenie zatrudnienia oraz zlecenie prac firmom zewnętrznym.

W ewidencji bieżącego nadzoru na terenie miasta Bielska-Białej jest 111 zakładów pracy, w których w środowisku pracy występują substancje, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. W roku 2024 poddano kontroli 28 zakładów, w których to narażenie na wyżej wymienione czynniki wystąpiło u 923 pracowników w tym u 121 kobiet.

W trakcie przeprowadzanych kontroli najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niepełne rejestry, brak rejestrów: prac których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami

technologicznymi o działaniu rakotwórczym mutagennym lub reprotoksycznym/ pracowników zatrudnionych przy tych pracach,

- nie oznakowano odpowiednimi napisami i znakami ostrzegawczymi, miejsc stwarzających ryzyko dla zdrowia pracowników związanych z występowaniem substancji chemicznych, ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym,
- nie poinformowano i nie przeszkolono w wymaganym zakresie pracowników w związku z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- nie uwzględniono w ocenie ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy ryzyka związanego z kontaktem/narażeniem pracowników z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- w stanowiskowych instrukcjach bezpieczeństwa i higieny pracy nie określono zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenie dla pracowników w związku z narażeniem na substancje chemiczne, ich mieszaniny, procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- niewłaściwie wypełniona, niepełna „Informacja o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym”, brak przekazania „Informacji...” corocznie do dnia 15 stycznia Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu,
- brak/ brak aktualnych pomiarów w zakresie substancji o działaniu rakotwórczym, mutagennym.

W ewidencji na terenie miasta Bielska-Białej znajdują się 142 zakłady pracy, w których występują szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne. W 2024 roku skontrolowano 11 zakładów pracy, w których 1145 osób narażonych było na czynniki należące do 2 grupy zagrożenia oraz 972 pracowników narażonych na czynniki należące do 3 grupy zagrożenia. Przeprowadzono 13 kontroli i wydano 6 decyzji administracyjnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- brak wymaganych procedur i instrukcji postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- nie sporządzono planu postępowania na wypadek awarii z udziałem szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 zagrożenia,
- niepełna ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy - brak wszystkich koniecznych informacji dotyczących szkodliwych czynników biologicznych,
- brak szkolenia dla pracowników mających kontakt ze szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- brak rejestru pracowników oraz brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3 zagrożenia,

- nie zaproponowano pracownikom wykonującym prace związane z narażeniem na szkodliwy czynnik biologiczny uodpornienie przy użyciu dostępnych szczepionek,
- nie zapewniono bezpiecznych warunków odkażania, czyszczenia, a w razie konieczności niszczenia odzieży, które uległy skażeniu szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W ramach nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono 61 kontroli, kwestionując między innymi karty charakterystyki dla 13 produktów, stwierdzając m. in.:

- niezabezpieczone pojemniki zawierające substancje i mieszaniny chemiczne przed wydostawaniem się z nich niebezpiecznej zawartości,
- wprowadzanie do obrotu substancji wbrew ograniczeniom załącznika XVII do rozporządzenia WE 1907/2006 REACH,
- brak natrysku (prysznic) do przemywania oczu/ brak natrysku ratunkowego (prysznic bezpieczeństwa) do obmycia całego ciała w miejscu stosowania środków żrących,
- brak odpowiednich środków ochrony indywidualnej dróg oddechowych w związku z prowadzeniem procesów galwanotechnicznych z użyciem cyjanków,
- brak monitorowania stężenia cyjanowodoru na stanowiskach pracy związanych z obsługą urządzeń galwanicznych z kąpielami cyjankalicznymi,
- brak oznakowania naczyń i sprzętu stosowanego podczas wykonywania procesów rozlewania, ważenia, odmierzania, sporządzania, rozpuszczania i przenoszenia substancji i mieszanin stwarzających zagrożenie,
- nieoznakowane miejsca składowania lub stosowania produktów chemicznych, brak środków neutralizujących,
- nieopisane i nieoznakowane mauzery zawierające kąpiele galwaniczne,
- na poszczególnych urządzeniach galwanicznych brak znaków i napisów ostrzegawczych, podstawowych informacji dotyczących urządzenia galwanicznego;
- brak/ nieaktualne instrukcje: postępowania z materiałami szkodliwymi i niebezpiecznymi, określające sposób składowania, załadunku i transportu materiałów niebezpiecznych,
- nieaktualny spis stosowanych w zakładzie produktów chemicznych,
- brak/ nieaktualne, niezgodne z obowiązującym wzorem karty charakterystyki stosowanych/ wprowadzanych do obrotu produktów chemicznych,
- nieprawidłowe oznakowania opakowań wprowadzanych do obrotu produktów, oznakowania opakowań stosowanych w zakładzie produktów chemicznych nie umożliwiające ich identyfikację (oznakowania w języku obcym),
- brak uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego: narażenia związanego z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych/ wszystkich koniecznych informacji związanych ze

stosowanymi w trakcie pracy produktami chemicznymi stwarzającymi zagrożenie,

- nie przekazano informacji dotyczących mieszanin zaklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie na podstawie wywieranych skutków fizycznych lub działania na zdrowie do Europejskiej Agencji Chemikaliów; nie uzyskano i nie umieszczono na oznakowanych opakowań niepowtarzalnego kodu UFI,
- nie zapewniono pracownikom szkolenia w wymaganym zakresie, w związku ze stosowaniem w zakładzie mieszanin zawierających w swym składzie diizocyjaniany w stężeniu większym niż 0,1%.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości wydano 17 decyzji administracyjnych.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2024 roku przeprowadzono 17 kontroli, w wyniku których w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą niewłaściwych kart charakterystyki oraz brak odpowiedniego oznakowania opakowań wprowadzanych do obrotu produktów biobójczych.

W 2024 roku w ewidencji na terenie miasta znajdowało się 30 zakładów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi. Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych. Kontrole dotyczyły nadzoru nad rynkiem kosmetycznym z uwzględnieniem oznakowania produktów kosmetycznych w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (wersja przekształcona) (Dz.U. UE L. 2009 Nr 342, str. 59 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz.U. z 2018, poz. 2227). Pobrano 2 próbki produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli.

Choroby Zawodowe

W 2024 roku stwierdzono 15 przypadków chorób zawodowych.

Jednostka chorobowa	Rok										
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pylica płuc	1							1			
Przewlekłe choroby narządu głosu		1		1	3		1	2	3	2	3
Przewlekłe choroby układu ruchu	2	2	1		2		1	3	1	2	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego zespół cieśni nadgarstka	5		3	2	2	3	1	1	1	1	4
Zawodowe uszkodzenie słuchu						1			1		
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych		1									
Alergiczny nieżyt nosa											1
Astma oskrzelowa (Adler)			1								1
Choroby zakaźne i pasożytnicze (covid-19)		1			2				1		1
Pylica krzemowa				1	1						1
Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry						1					
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy uznanych za rakotwórcze u ludzi											1
Ogółem:	8	5	5	4	10	5	3	7	7	5	15

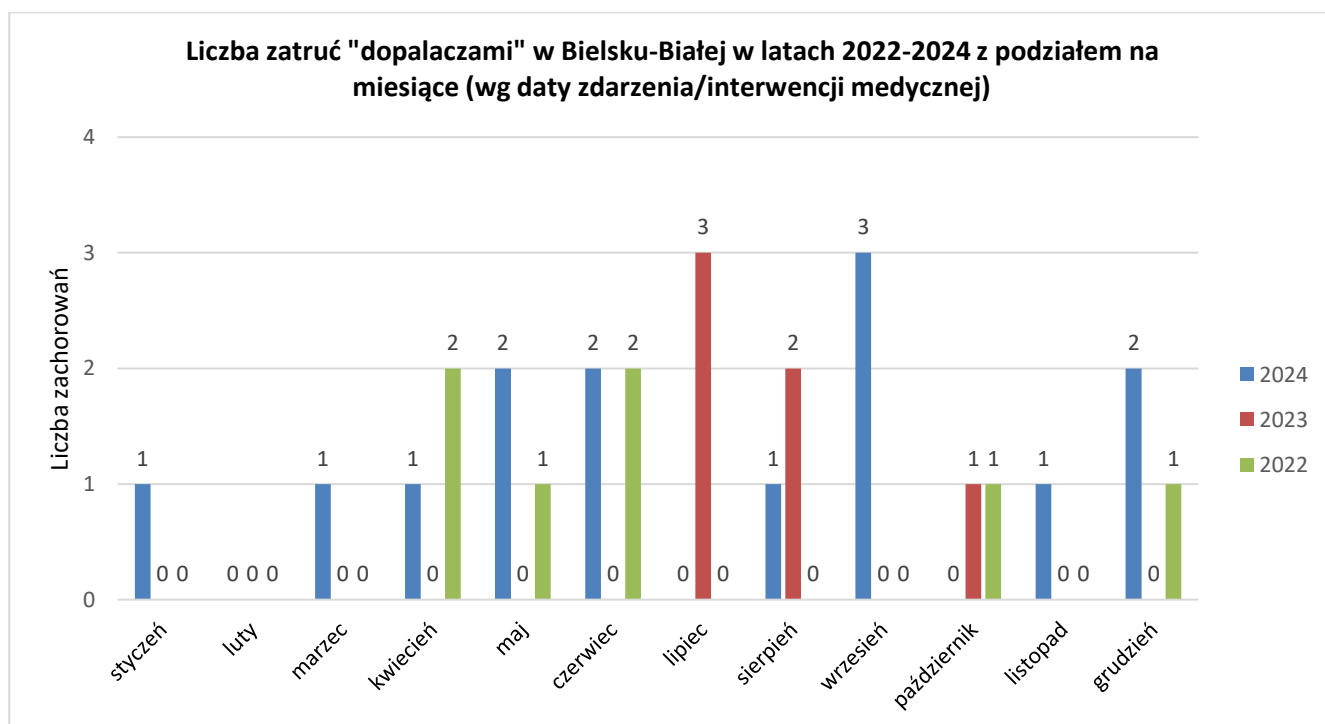
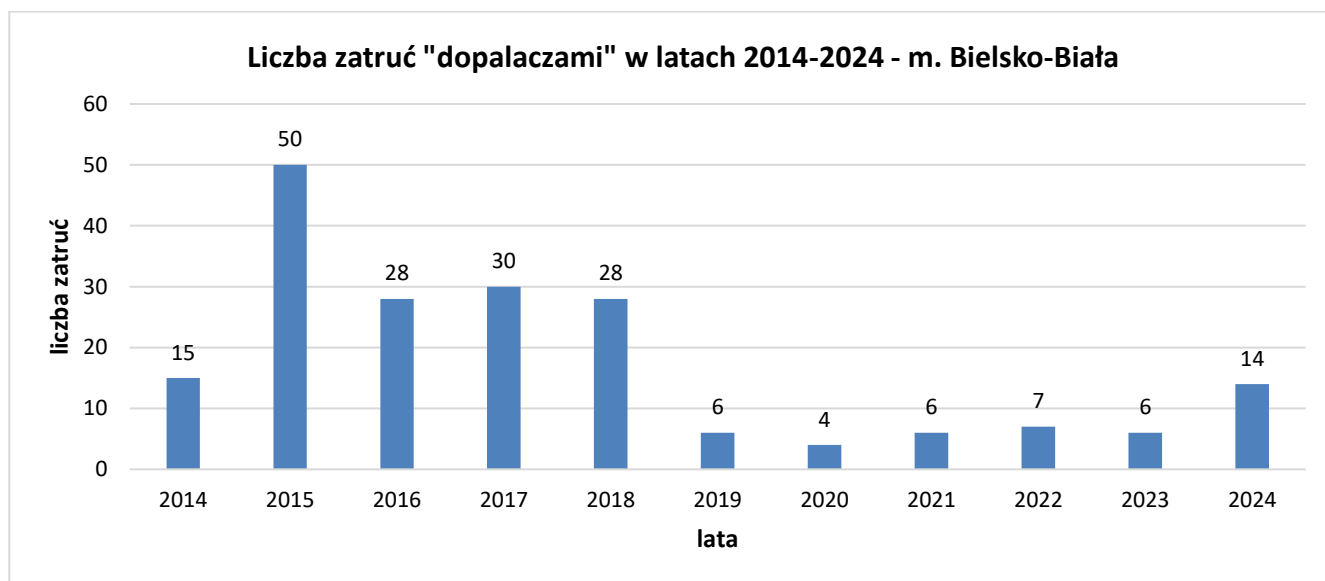
Zachorowania na choroby zawodowe w latach 2014- 2024.

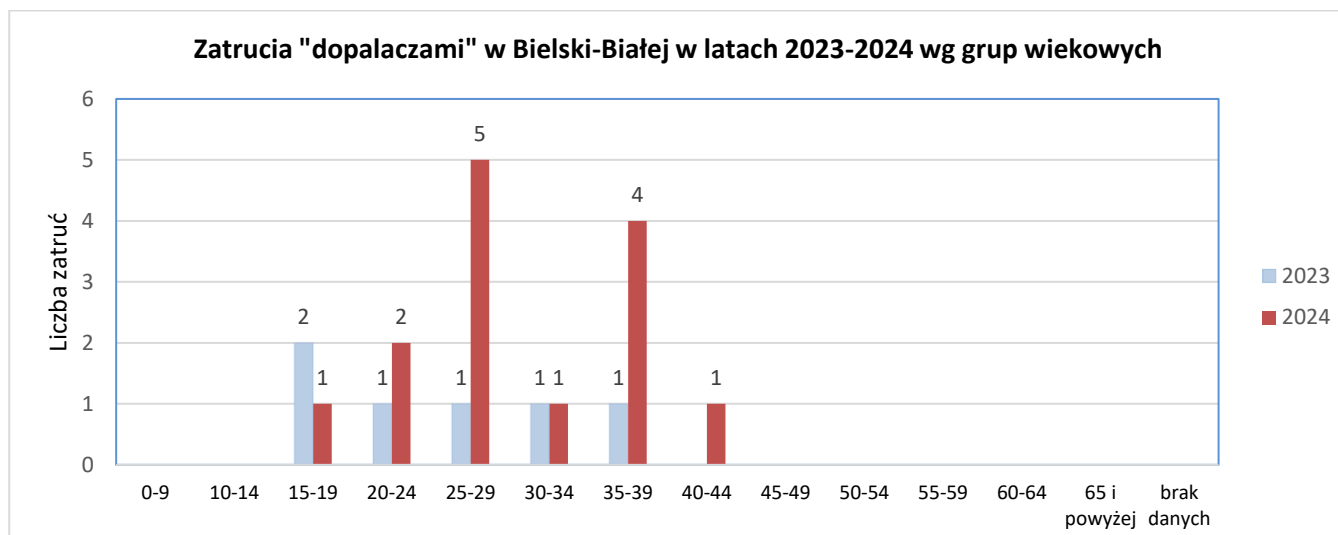
IX. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zatrucia tzw. „dopalaczami”

W 2024 roku na terenie Bielska-Białej na skutek spożycia tzw. dopalaczy zatruciu uległo 14 osób, 7 wymagało hospitalizacji.

Do rejestru włączane były zgłoszenia określone jako: „zatrucie dopalaczem”, „dopalacz”, „nieznany dopalacz”, wymienione z nazwy produkty „dopalaczowe”. Dane o zdarzeniach przekazywane były do PSSE na wystandaryzowanych formularzach. Zawierały informacje odnoszące się do daty interwencji medycznej, wieku i płci, miejsca zdarzenia oraz miejscowości hospitalizacji, a także nazwy „dopalacza”.

W 2024 roku odnotowano 1 zgon spowodowany spożyciem nowych substancji psychoaktywnych.

X. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w zakresie swojej działalności realizowała zadania wynikające w szczególności z treści art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Sprawowała zapobiegawczy nadzór sanitarny nad warunkami higieny: środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinny spełniać pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne oraz w innych obiektach budowlanych.

W ramach ustawowych kompetencji dokonano w 2024 roku:

- 6 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- uwzględniono 10 wniosków o odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Miasta Bielsko-Biała,
- zaopiniowano negatywnie 1 odstąpienie od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Miasta Bielsko-Biała,
- zaopiniowano 8 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- wydano 13 opinii sanitarnych o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z określeniem jego zakresu oraz wydano 8 opinii o odstąpieniu od konieczności sporządzenia raportu, w myśl ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- wydano 11 opinii sanitarnych dot. środowiskowych uwarunkowań przed wydaniem przez właściwe organy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- wydano 19 postanowień w sprawie warunków zabudowy w tym 3 negatywne,
- wydano 1 postanowienie dotyczące opiniowania projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia,
- zaopiniowano 61 dokumentacji projektowych obiektów planowanych do realizacji na terenie miasta Bielska-Białej,
- przeprowadzono 142 kontrole obiektów,
- dokonano 142 odbiorów obiektów, nie zgłaszając sprzeciwu do ich użytkowania.

Miasto Bielsko-Biała posiada plan zagospodarowania przestrzennego dla ok. 41% powierzchni terenu.

XI. Promocja Zdrowia

Sekcja Promocji Zdrowotnej i Komunikacji Społecznej kontynuowała dotychczas realizowane inicjatywy edukacyjne oraz wdrażała nowe. Zakres podejmowanych działań dotyczył: profilaktyki palenia tytoniu i używania innych substancji psychoaktywnych w tym nowych narkotyków (tzw. „dopalaczy”), profilaktyki nadwagi i otyłości, zasad prawidłowego odżywiania, zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, profilaktyki nowotworów, promocji szczepień ochronnych, interwencje wynikające z aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Celem prowadzonych działań było poszerzenie wiedzy poprzez edukację różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorcy, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych oraz dążenia do pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia oraz motywowanie do podwyższenia jakości życia. Działania skierowane były do różnych grup odbiorców.

W tym celu współpracowano z podmiotami działającymi na rzecz zdrowia publicznego w środowisku lokalnym, między innymi z jednostkami samorządu terytorialnego, placówkami nauczania i wychowania, ochrony zdrowia.

Realizowano działania:

Programy edukacyjne w placówkach oświatowo-wychowawczych:

1. ARS Czyli jak dbać o miłość:
(realizowany w 7 placówkach, objęto 890 osób);
2. Smak życia, czyli debata o dopalaczach:
(realizowany w 24 placówkach, objęto 1626 osób);
3. Znamie! znam je:
(realizowany w 20 placówkach, objęto 2750 osób);
4. Podstępne WZW:
(realizowany w 20 placówkach, objęto 3967 osób);
5. Klub Zdrowego Przedszkolaka:
(realizowany w 58 placówkach, objęto 6660 osób);
6. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS:
(realizowany przez 124 podmiotów, objęto 6138 osób);
7. Bieg po Zdrowie:
(realizowany w 35 placówkach, objęto 2415 osób);

8. Trzymaj Formę!:
(realizowany w 56 placówkach, objęto 10632 osób);
9. Skąd się biorą produkty ekologiczne:
(realizowany w 38 placówkach, objęto 2640 osób);
10. Czyste powietrze wokół nas:
(realizowany w 42 placówkach, objęto 2650 osób);
11. Wybierz Życie – Pierwszy Krok:
(realizowany w 15 placówkach, objęto 5172 osób).

Akcje i kampanie społeczne:

1. Zaszczep w sobie chęć szczepienia:
(realizowany przez 38 podmiotów, objęto 19224 osób)
2. Światowy Dzień bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia:
(realizował 5 podmiotów, objęto 2900 osób);
3. Łap słońce z głową:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 4711 osób);
4. Lekki Tornister:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 1255 osób);
5. Bezpieczne grzybobranie:
(realizowany przez 4 podmioty, objęto 1361 osób);
6. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach:
(realizowany przez 5 podmiotów, objęto 1131 osób);
7. Bezpieczne Ferie 2024:
(realizowany przez 11 podmiotów, objęto 8775 osób);
8. Bezpieczne Wakacje 2024:
(realizowany przez 20 podmiotów, objęto 5732 osób);
9. Nowe Narkotyki – Nowe Zagrożenia:
(realizowany przez 21 podmiotów, objęto 10012 osób);
10. Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy:
(realizowany przez 21 podmiotów, objęto 11279 osób);
11. Kampania medialna #UnitedInProtection:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 12230 osób);
12. #WybierzZdrowie:
(realizowany przez 6 podmiotów, objęto 2882 osób);

13. Kampania informacyjna promująca szczepienia przeciw HPV:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 4554 osób);
14. Mamo, Tato pamiętajcie o moich szczepieniach:
(realizowany przez 4 podmioty, objęto 1173 osób);
15. Wirusochrona:
(realizowany przez 2 podmioty, objęto 47 osób);
16. Kampania medialna EFSA „PlantHealth4Life”:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 7290 osób);
17. Kampania medialna #Safe2EatEU:
(realizowany przez 1 podmiot, objęto 773 osób);
18. Profilaktyka palenia tytoniu:
(comiesięczny monitoring przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych).